

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра фінансового аналізу та аудиту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ
ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ»**

Студентки 2 курсу, 3 м групи,
спеціальності «Облік і
оподаткування»
спеціалізації «Фінансовий
контроль та аудит»

Куриленко Олени
Вікторівни

Науковий керівник
к.е.н., доцент

Міняйло Вікторія
Петрівна

Гарант освітньої програми
д.е.н., професор

Назарова Каріна
Олександрівна

Київ 2021

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет фінансів та обліку

Кафедра фінансового аналізу та аудиту

Освітній ступінь магістр

Спеціальність «Облік і оподаткування»

Спеціалізація «Фінансовий контроль та аудит»

Затверджую

Зав. кафедри К.О. Назарова

«___» _____ 202__ р.

**Завдання
на випускн кваліфікаційну роботу студентці**

Куриленко Олені Вікторівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи «Організація та методика внутрішнього контролю дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання»

Затверджена наказом ректора від «28» жовтня 2020 р. № 3145.

2. Строк здачі студентом закінченої роботи «01» листопада 2021 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи (проекту) полягає у розкритті організації та методики внутрішнього контролю дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання.

Об'єктом дослідження є процес організації та методики внутрішнього контролю дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних, організаційних та практичних аспектів внутрішнього контролю дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання.

4. Консультанти по роботі із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1 Дебіторська заборгованість: сутність та причини виникнення.

1.2 Класифікація та оцінка дебіторської заборгованості як об'єкта контролю.

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

2.1. Організаційно-економічна характеристика ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод.

2.2. Організація внутрішнього контролю дебіторської заборгованості ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» та її вдосконалення.

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ТА НАПРЯМКИ ЇЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ

3.1. Методика внутрішнього контролю дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання.

3.2. Удосконалення методики внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод»

Висновки до розділу 3

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1.	Написання наукової статті	01.06.2021	
2.	1 розділ	22.06.2021	
3.	2 розділ	06.09.2021	
4.	3 розділ	28.10.2021	
5.	Подання завершеної роботи на кафедру	01.11.2021	

7. Дата видачі завдання «03» листопада 2020 р.

8. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи Мінняйло В.П.
(прізвище, ініціали, підпис)

9. Гарант освітньої програми _____ К.О. Назарова
(прізвище, ініціали, підпис)

10. Завдання прийняла до виконання студентка Куриленко О. В. _____
(прізвище, ініціали, підпис)

11. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ Мінняйло В.П.
(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист _____
(ПІБ, підпис, дата)

12. Висновок про випускню кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студентки Куриленко О. В.
може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____ К.О. Назарова
(прізвище, ініціали, підпис)

Завідувач кафедри К.О. Назарова
(підпис, прізвище, ініціали)

« » 202 p.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1 СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTI СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ	9
1.1. Дебіторська заборгованість: сутність та причини виникнення	9
1.2. Класифікація та оцінка дебіторської заборгованості як об'єкта контролю ..	13
Висновки до розділу 1	19
РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTI СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ	20
2.1. Організаційно-економічна характеристика ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод»	20
2.2. Організація внутрішнього контролю дебіторської заборгованості ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» та її вдосконалення	30
Висновки до розділу 2	35
РОЗДІЛ 3 МЕТОДИКА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTI ТА НАПРЯМКИ ЇЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ	36
3.1. Методика внутрішнього контролю дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання	36
3.2. Удосконалення методики внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод»	43
Висновки до розділу 3	48
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	51
ДОДАТКИ	57

ВСТУП

Для будь-якого підприємства дебіторська заборгованість має важливе значення, адже вона становить значну частку в структурі балансу суб'єкта господарювання. Невчасне її погашення призводить до зменшення грошових коштів в обігу, що в свою чергу впливає на потребу підприємства в обігових коштах та ліквідність його активів.

Актуальність випускної кваліфікаційної роботи полягає в тому, що дебіторська заборгованість є важливою складовою оборотних активів підприємства та має значний вплив на його фінансовий стан, тому здійснення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості по розрахунках з покупцями та замовниками є важливим елементом у функціонуванні будь-якого суб'єкта господарювання.

Її виникнення пов'язане з тим, що існує можливий інтерес у відстроченні платежу для контрагента, якщо це вплине на результат діяльності підприємства. Однак платоспроможність суб'єкта господарювання може значно погіршитись, якщо управління дебіторською заборгованістю буде неефективним та несвоєчасним. Саме для цього важливо проводити ефективний внутрішній контроль за дебіторською заборгованістю та вміти використовувати його результати у процесі управління підприємством.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемні питання внутрішнього контролю дебіторської заборгованості вивчали та досліджували багато українських та зарубіжних вчених. Зокрема дані проблеми вивчались такими вченими: Городянська Л. В. [14], Барановська Т. В. [11], Паянок Т. М. [7], Москалюк Г. О. [25], Меліхова Т. О. [22], Харисова Ф. І. [38], Міняйло В. П. [24], Ромашко О. М. [31] та інші.

Метою роботи є розкриття наукових і практичних аспектів організації та методики внутрішнього контролю дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання та розробка пропозицій щодо їх удосконалення та підвищення результативності.

Досягнення мети випускної кваліфікаційної роботи зумовило необхідність вирішення таких **завдань**:

- розкрити сутність та причини виникнення дебіторської заборгованості;
- здійснити класифікацію дебіторської заборгованості та визначити методи її оцінки;
- здійснити організаційно-економічний аналіз ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод»;
- висвітлити організаційні аспекти внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» та запропонувати їх удосконалення;
- розглянути методику внутрішнього контролю дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання;
- сформулювати пропозиції щодо удосконалення методики внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод».

Об'єктом дослідження є процес організації та методики внутрішнього контролю дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних, організаційних та практичних аспектів внутрішнього контролю дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання.

Теоретичною й методологічною основою дослідження є державні законодавчі акти та нормативні документи щодо регулювання діяльності суб'єктів господарювання України, підручники, монографії, наукові статті, періодичні видання, фінансова звітність ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод».

У роботі використано загальнонаукові та спеціальні **методи** пізнання економічних явищ, які забезпечили розв'язання поставлених завдань з обраного напрямку дослідження. Теоретичні і практичні розробки базуються на таких методах: спостереження, абстрагування, комплексного, системного, історичного і логічного підходу, індукції, дедукції, аналізу, синтезу, експерименту, творчого пошуку. У процесі дослідження наукової проблематики та вивчення досвіду вітчизняних та зарубіжних науковців застосовано економіко-статистичні методи

(порівняння, групування, табличний, графічний, стандартизації показників досліджуваних явищ), економіко-логічні прийоми аналізу.

Апробація наукових досліджень. Практична значущість випускної кваліфікаційної роботи полягає у використанні адміністрацією ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» методичних рекомендацій щодо проведення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості, які сприятимуть підвищенню якості внутрішнього контролю.

За темою випускної кваліфікаційної роботи опубліковано наукову статтю «Особливості методики внутрішнього контролю дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання» у збірнику статей «Фінансова аналітика та аудит».

Структура роботи. Основна частина роботи викладена на 45 сторінках друкованого тексту і складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Робота містить 10 таблиць, 2 рисунків, список використаних джерел налічує 52 найменувань.

РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1. Дебіторська заборгованість: сутність та причини виникнення

Дебіторська заборгованість є невід'ємною частиною фінансово-господарської діяльності будь-якого підприємства. В залежності від умов купівлі товарів, надання послуг у суб'єкта господарювання може виникати дебіторська заборгованість на регулярній основі. Значущість та роль розрахунків з дебіторами на рівні підприємства обумовлює доцільність її окремого детального дослідження. Щоб розкрити сутність дебіторської заборгованості необхідно визначити трактування даної економічної категорії в різних джерелах. Перш за все, потрібно розглянути як визначається поняття «дебіторська заборгованість» у нормативно-правових документах.

Згідно П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» - дебіторська заборгованість – це сума заборгованості дебіторів на певну дату. Розкриття суті цього поняття, згідно з цим визначенням, потребує конкретизації через категорію «дебітор». Відповідно П(С)БО 10 дає наступне його визначення: «дебітори - юридичні та фізичні особи, які внаслідок минулих подій заборгували підприємству певні суми грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів». Норми цього Положення застосовуються з урахуванням особливостей оцінки та розкриття інформації щодо дебіторської заборгованості, встановлених іншими положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Аналогічне визначення дебіторів дає і Податковий кодекс України, згідно якого дебітор - особа, у якої внаслідок минулих подій утворилася заборгованість перед іншою особою у формі певної суми коштів, їх еквіваленту або інших активів [7; 3].

П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» конкретизує поняття «дебіторської заборгованості» через поняття «Дебіторська заборгованість, не призначена для перепродажу», що означає дебіторську заборгованість, що виникає внаслідок надання коштів, продажу інших активів, робіт, послуг безпосередньо боржникові та не є фінансовим активом, призначеним для перепродажу [8].

У міжнародних стандартах при визначенні поняття дебіторської заборгованості варто звертатися до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», зокрема безумовна дебіторська заборгованість визнається як активи або зобов'язання тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною договору та, внаслідок цього, набуває юридичне право одержати грошові кошти або юридичне зобов'язання сплатити грошові кошти [6].

З 1 січня 2019 року набув чинності Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 «Фінансові інструменти», метою якого є визначення принципів фінансової звітності щодо фінансових активів і фінансових зобов'язань. Проаналізувавши надані визначення, можна дійти до висновку, що нормативно-правового регулювання для розуміння сутності дебіторської заборгованості недостатньо, адже навіть на цьому рівні це поняття не можна тлумачити однозначно. МСФЗ 9 акцентує увагу на праві на отримання грошових коштів, в той час як П(С)БО 10 додає, що крім грошових коштів це можуть бути їх еквіваленти та інші активи. Як результат, зараз існує велика кількість наукових праць, де вчені намагаються трактувати це поняття самостійно, застосовуючи оригінальні підходи.

Акімова Н. С., Топоркова О. В., Євлаш Т. О., Говоруха О. О. виділили такі підходи до визначення сутності дебіторської заборгованості:

- борг (заборгованість);
- зобов'язання;
- фінансовий актив;
- вилучений капітал;
- кошти в розрахунках;
- оборотний актив;
- вимоги (права);
- розмір неспроможності виконати зобов'язання [10, с. 21].

Таке визначення дає комплексне уявлення про категорію дебіторської заборгованості, розкриває її з різних сторін.

Як фінансовий актив дебіторську заборгованість визначає Голов С. Ф., зазначаючи, що дебіторська заборгованість – фінансовий актив, що є контрактним

правом однієї сторони отримати гроші й узгоджується з відповідним зобов'язанням сплати іншої сторони [13, с. 458].

Підходи до визначення дебіторської заборгованості інших авторів охарактеризовано в табл 1.1.

Таблиця 1.1

**Підходи до характеристики поняття «дебіторська заборгованість»
різними авторами**

Автор	Визначення
Матицина Н.О.	Розмір неспроможності суб'єкта господарської діяльності виконати грошові зобов'язання перед підприємством після настання встановленого договором строку їх оплати
Гуля В.О.	Один із найважливіших складників кредитної діяльності підприємства, один з елементів для розрахунку показників її ефективності та результативності
Шевченко Б.О.	Показник фінансового стану підприємства, який являє собою суму заборгованості на користь підприємства на певну дату за наданий комерційний та споживчий кредити покупцям, а також авансування постачальників, щодо яких у підприємства з'являється майнове право вимоги оплати боргу. При цьому такі відносини мають документальне підтвердження
Гнатенко Є.П. Волошина В.В.	Це елемент оборотних коштів, її зменшення знижує коефіцієнт покриття. Тому необхідно вирішувати завдання не тільки зниження дебіторської заборгованості, але також її збалансованості з кредиторською.
Сурніна К.С.	Дебіторська заборгованість – матеріальні ресурси, що не оплачені контрагентами, або готівка, що вилучена з обігу грошових коштів

Джерело: складено автором на основі: [12, с. 39; 15, с.125; 21; с. 40; 36; 41, с.18].

Важливо розглянути позицію щодо трактування поняття дебіторської заборгованості закордонними вченими. Перш за все необхідно зауважити, що розгляд даного поняття у англійських працях потребує визначення варіантів перекладу. Так, дана економічна категорія «accounts receivable» може перекладатись як дебіторська заборгованість, рахунки дебіторів, належні борги, рахунки до отримання, дебітор за розрахунками

У більшості праць закордонних вчених тлумачення дебіторської заборгованості (accounts receivable – дебіторська заборгованість, обсяг продажу або дебітори) має такі варіанти перекладу: рахунки до отримання, рахунки дебіторів, дебітор за розрахунками. Як зазначають, Стоун Д., Хітчинг К. під дебіторською заборгованістю слід розуміти суму боргів юридичних та фізичних осіб підприємству, які виникли внаслідок минулих подій в процесі взаємовідносин з ними. Так дебіторами називають тих, хто заборгував кому-небудь гроші за послуги або товари, вже отримані, але ще ними не оплачені, а дебіторська заборгованість має назву «рахунки до отримання» [35]. Професор Каліфорнійського університету Джей К. Шім визначає дебіторську заборгованість як суми, що виплачуються компанії за рахунок клієнтів, які придбали товар або отримали послуги [49]. На думку російського вченого Ковальова В. В. дебіторська заборгованість це заборгованість юридичних та фізичних осіб даному господарюючому суб'єкту [17].

Незважаючи на різні підходи до трактування поняття дебіторської заборгованості науковцями, пріоритет в її визначенні варто надавати законодавчим актам, оскільки суб'єкти господарювання здійснюють свою діяльність перш за все у правовому полі, якими вони регулюються.

Визначення сутності об'єкта необхідно також аналізувати з точки зору його виникнення, тому також варто розглянути і причини виникнення дебіторської заборгованості у господарської одиниці під час її діяльності.

Основними причинами виникнення дебіторської заборгованості на підприємстві є:

- 1) невідповідність обсягу грошової маси в обігу та вартості продукції (товарів, робіт, послуг), що виробляється;
- 2) низька платіжна дисципліна клієнтів і загальний економічний стан галузей, до яких вони відносяться;
- 3) брак коштів у клієнта, які необхідні для погашення заборгованості, або зниження рівня його платоспроможності;
- 4) систематичне порушення розрахунково-платіжної дисципліни покупця;

5) значне випередження процентних банківських ставок у порівнянні з темпами інфляції (у кілька разів) і неспроможність отримання кредитів підприємствами-дебіторами, особливо довгострокових, для погашення своїх зобов'язань;

6) поступове знецінення гривні, що спонукає підприємства здійснювати покупку іноземної валюти;

7) небажання використовувати послуги факторингу через необізнаність у даних операціях;

8) недоліки у політиці підприємства, щодо стягнення дебіторської заборгованості;

9) неякісний аналіз дебіторської заборгованості та неправильне трактування його результатів [40, с. 184].

Як видно з наведених визначень, правового регулювання для розуміння їх сутності недостатньо, адже на цьому рівні дане поняття не можна тлумачити однозначно. МСФЗ 9 говорить нам про право на отримання грошових коштів, в той час як П(С)БО 10 уточнює, що крім них це можуть бути їх еквіваленти та інші активи. МСФЗ зосереджує увагу на наявності договірних відносин, тоді як П(С)БО це не оговорює, але звертає увагу на часові характеристики (те, що така заборгованість виникає в результаті минулих подій, та її сума визначається на певну дату). Тому закономірною є наявність великої кількості наукових праць, присвячених саме питанню визначення сутності дебіторської заборгованості.

1.2. Класифікація та оцінка дебіторської заборгованості як об'єкта контролю.

Дебіторська заборгованість на підприємстві виникає в ході його звичайної діяльності та потребує якісного обліку та контролю за її станом. Важливе значення у проведенні внутрішнього контролю за даним об'єктом є його доцільна класифікація та оцінка. Не існує єдиного підходу до класифікації дебіторської заборгованості, адже кожен суб'єкт господарювання групує заборгованість відповідно до цілей, які вони переслідують у процесі контролю.

Перш за все необхідно розглянути класифікацію дебіторської заборгованості, яка подається у нормативно-правових документах. П(с)БО 10 «Дебіторська заборгованість» не надає чіткої класифікації, однак він містить характеристику деяких її видів, за допомогою якої можна виокремити за строками погашення довгострокову та поточну дебіторську заборгованість.

Довгострокова дебіторська заборгованість – сума дебіторської заборгованості, яка не виникає в ході нормального операційного циклу та буде погашена після дванадцяти місяців з дати балансу. Поточна дебіторська заборгованість – сума дебіторської заборгованості, яка виникає в ході нормального операційного циклу або буде погашена протягом дванадцяти місяців з дати балансу. Для розуміння даного поділу необхідно зрозуміти, що мається на увазі під операційним циклом.

Так, згідно з НП(с)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» операційний цикл – це проміжок часу між придбанням запасів для провадження діяльності і отриманням грошей та їх еквівалентів від реалізації виробленої з них продукції або товарів і послуг. Тобто за певними видами діяльності операційний цикл може перевищувати 12 місяців, тому варто розуміти, що дебіторська заборгованість яка виникає в межах такого операційного циклу все одно має класифікуватись як поточна, а не довгострокова.

Дана класифікація в основному використовуватись для цілей бухгалтерського обліку, адже такий поділ зручний для подальшого складання фінансової звітності. У формі 1 «Баланс» дебіторська заборгованість представлена як довгострокова та поточна з необхідною деталізацією для розкриття поточного стану заборгованості для користувачів фінансової звітності. Класифікацію за строками погашення наведено на рис.1.1.

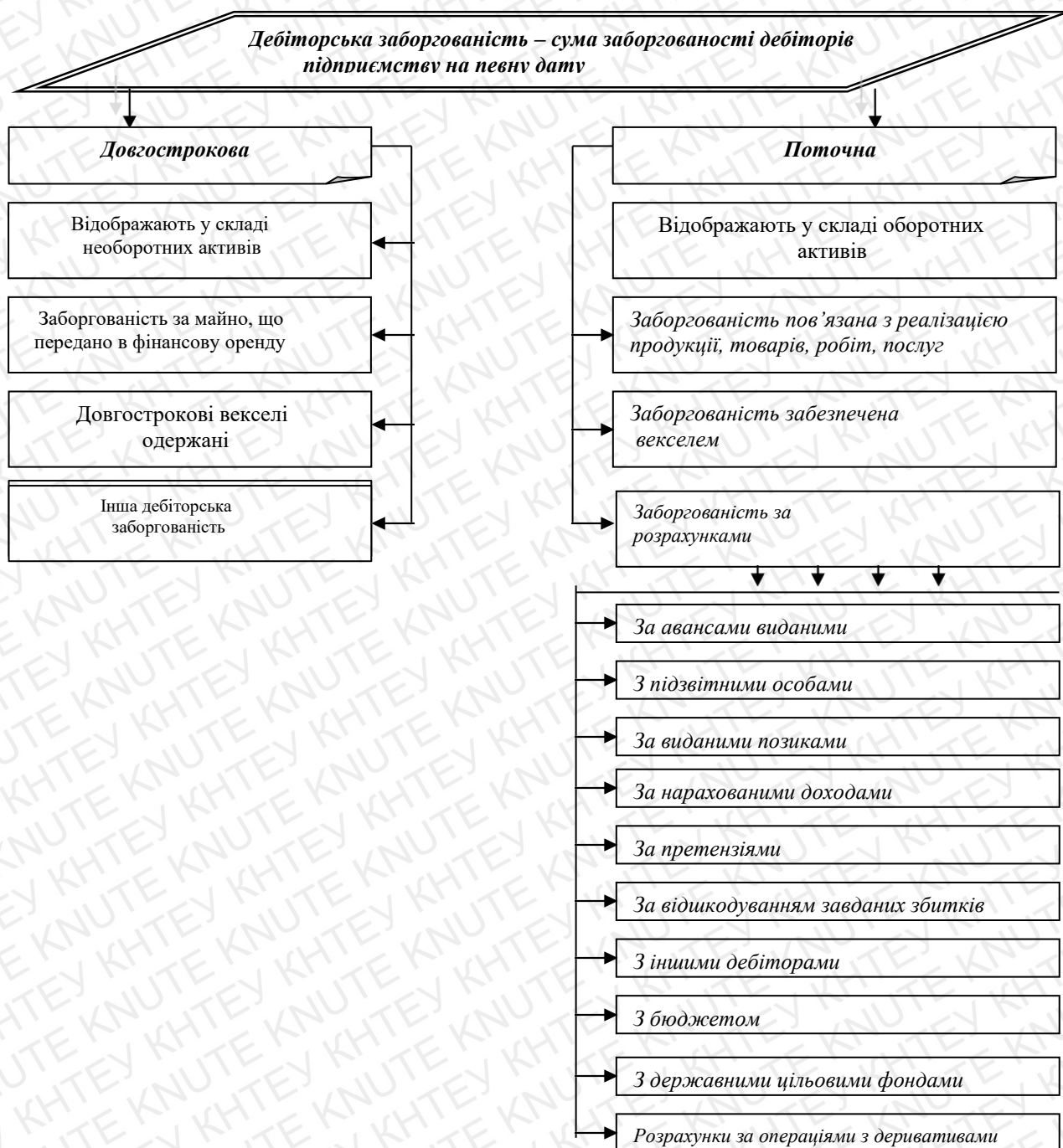

Рис. 1.1. Класифікація дебіторської заборгованості за строками погашення

Джерело: складено автором на основі [7].

Варто розуміти, що при виборі класифікації дебіторської заборгованості необхідно зважати, які цілі та завдання ставить перед собою контролер. Внутрішній контроль дебіторської заборгованості має на меті виконання наступних завдань:

- аналіз нових та вже існуючих контрагентів для визначення їх надійності та платоспроможності;
- перевірка дотримання та впровадження чинних законодавчих актів у системі бухгалтерського обліку;

- перевірка правильності складання та умов виконання договорів з дебіторами;
- перевірка достовірності оцінки дебіторської заборгованості, її стану, наявності, дотримання порядку щодо встановлення цін на продукцію (товари, роботи, послуги);
- аналіз розрахунково-платіжної дисципліни та оцінка її ефективності;
- дослідження організації та методики бухгалтерського обліку, аналіз інформації поданої у фінансовій звітності;
- розробка та надання рекомендацій щодо покращення стану дебіторської заборгованості, її обліку та контролю.

Можна виділити наступну класифікацію дебіторської заборгованості для цілей внутрішнього контролю. Поділ дебіторської заборгованості на нормальну та прострочену надає можливість контролеру оцінити стан заборгованості з огляду на можливість погашення. Під нормальною розуміють дебіторську заборгованість термін погашення якої не настав, прострочена це та, яка не оплачена в термін.

Для більш детального аналізу дебіторської заборгованості та доцільності розміру створеного резерву можна виділити наступні її види:

- 1) дебіторська заборгованість, за якою ще не минув строк оплати;
- 2) сумнівна дебіторська заборгованість;
- 3) безнадійна дебіторська заборгованість.

Згідно з П(с)БО 10 сумнівний борг це – поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує невпевненість її погашення боржником. Сумнівна дебіторська заборгованість з часом може класифікуватись як безнадійна дебіторська заборгованість – поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує впевненість про її неповернення боржником або за якою минув строк позивної давності. При даній класифікації контролер може перевірити правильність розрахунку резерву сумнівних боргів, адже резерв нараховується на суму сумнівної дебіторської заборгованості з використанням обраної ставки, безнадійна заборгованість просто списується з балансу зі зменшенням резерву.

Часто з ціллю визначення часу надходженні коштів від дебіторів дебіторську заборгованість можуть класифікувати за термінами погашення. Так Ковальов В. та Нашкерська Г. В. надали схожу класифікацію за термінами погашення та поділили заборгованість на 5 груп:

- I група: 0 – 30 днів;
- II група: 31 – 60 днів;
- III група: 61 – 90 днів;
- IV група: 90 – 120 днів (Ковальов) / 90 – 365 днів (Нашкерська Г.В.);
- V група: понад 120 днів (Ковальов) / понад 120 днів (Нашкерська Г.В.) [18; 26, с. 27-23].

Необхідно пам'ятати, що при виборі класифікації потрібно зважати на те, яке завдання потрібно виконати, якою метою обумовлена необхідність використання певної класифікації під час виконання внутрішнього контролю.

Ще одним важливим аспектом щодо внутрішнього контролю дебіторської заборгованості є її оцінка. Відповідно до П(с)БО 10 дебіторська заборгованість визнається активом у випадку існування ймовірності отримання суб'єктом господарювання майбутніх економічних вигод та коли суму заборгованості можна достовірно визначити [7].

П(С)БО 10 розкриває методи оцінки дебіторської заборгованості залежно від її виду. Поточна дебіторська заборгованість за продукцію (товари, роботи, послуги) визнається активом одночасно з визнанням доходу від реалізації продукції (товарів, робіт і послуг) та оцінюється за первісною вартістю. До підсумку балансу поточна дебіторська заборгованість (крім придбаної заборгованості та заборгованості, призначеної для продажу), визнається за чистою реалізаційною вартістю (рис. 1.2). В даному випадку сума поточної дебіторської заборгованості має відображатись за вирахуванням резерву сумнівних боргів. Тут застосовується принцип обачності – з метою запобігання завищування вартості у складі активів відображаються тільки ті, які можуть принести майбутні економічні вигоди.

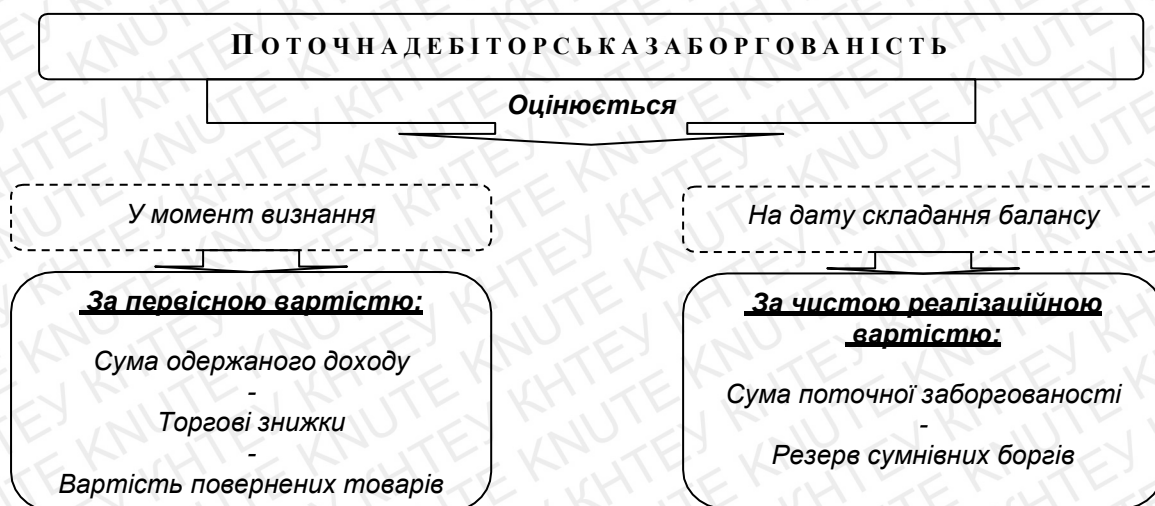

Рис. 1.2. Оцінка поточної дебіторської заборгованості.

Джерело: складено автором на основі [7]

За П(с)БО 13 «Фінансові інструменти» дебіторська заборгованість як фінансовий інструмент первісно оцінюється за фактичною собівартістю, що складається зі справедливої вартості активів, які були передані в обмін на відповідний фінансовий інструмент за вирахуванням витрат, які безпосередньо пов'язані з придбанням даного фінансового інструменту [8].

Довгострокова дебіторська заборгованість на відміну від поточної при подальшій оцінці на дату балансу оцінюється за теперішньою вартістю. Згідно з П(с)БО 11 «Зобов'язання» теперішня вартість – це дисконтована сума майбутніх платежів (за вирахуванням суми очікуваного відшкодування), яка, як очікується, буде потрібна для погашення зобов'язання в процесі звичайної діяльності підприємства [9].

Отже, існує велика кількість варіантів класифікації поняття «дебіторська заборгованість», як з точки зору науковців-теоретиків, так і в законодавчих актах. Внутрішній контролер повинен самостійно обирати та застосовувати класифікацію дебіторської заборгованості в залежності від цілей контролю. Оцінка дебіторської заборгованості визначена у законодавчо-нормативних актах, відповідно в процесі обліку бухгалтер оцінює даний актив за первісною вартістю, за чистою реалізаційною (поточна) або за дисконтованою вартістю (довгострокова). У внутрішньому контролі дана оцінка необхідна для перевірки правильності визнання та відображення дебіторської заборгованості у обліку.

Висновки до розділу 1

У даному розділі ми дослідили теоретичні аспекти щодо визначення сутності дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання. Перш за все, було розглянуто визначення наведені в нормативно правових документах. Так згідно з П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» дебіторська заборгованість – це сума заборгованості дебіторів на певну дату. Тобто це та заборгованість, при погашенні якої у підприємства виникнуть додаткові економічні вигоди. Однак для розуміння сутності дебіторської заборгованості нормативно-правового регулювання недостатньо, адже дане поняття тлумачиться в різних документах по різному. Тому наявність великої кількості наукових праць, які присвячені питанню визначення сутності дебіторської заборгованості є закономірним.

Було визначено класифікацію дебіторської заборгованості для цілей контролю, що зазначена в НП(с)БО 1, і запропоновано класифікацію для цілей внутрішнього контролю. Дебіторська заборгованість як об'єкт контролю може класифікуватись по різному, в залежності від завдань, які поставлені перед суб'єктом контролю. Щодо оцінки дебіторської заборгованості, то для цілей контролю вона оцінюється за первісною вартістю або за чистою реалізаційною вартістю.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

2.1. Організаційно-економічна характеристика ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод»

Хлібопекарська галузь одна із основних галузей харчової промисловості. Вона відіграє важливу стратегічну роль у державі, адже має безперерійно забезпечувати суспільство хлібопекарськими виробами. Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення» хліб та хлібобулочні вироби посідають третє місце за обсягом споживання серед населення. З кожним роком споживання хлібопекарських виробів зменшується, про це свідчить статистика реалізації хліба, хлібобулочних і борошняних виробів (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Обсяг реалізованого хліба, хлібобулочних і борошняних виробів в Україні

	2018	2019	2020	2021 січень-серпень
Обсяг у млн грн	33 733,7	37 543,9	36 317,4	29 415,7
% до загального обсягу реалізованої продукції	1.34%	1.51%	1.46%	1.33%

Джерело: складено автором на основі [42]

Незважаючи на зменшення споживання даної продукції, дана галузь розвивається у дещо іншому напрямку. У ході світових тенденцій здорового харчування все більше споживачів відмовляються від звичайного хлібу та надають перевагу більш здоровим та корисним продуктам. В даному руслі набирають популярності нові види продукції, такі як вівсяні, безглютенові, цільнозернові та житні хлібопекарські вироби, відбувається «оновлення» ринку хлібних виробів.

Об'єктом нашого дослідження є підприємство, яке функціонує в галузі харчової промисловості. Приватне акціонерне товариство «Новоград-Волинський хлібозавод» є одним з найбільших регіональних виробників хліба та хлібобулочної продукції в Житомирській області. Підприємство було створено в 1944 році. ВАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» засновано відповідно до наказу РВ ФДМУ по

Житомирській області від 13.04.1998р. № 89-ВАТ шляхом перетворення державного підприємства «Новоград-Волинський державний хлібозавод» у відкрите акціонерне товариство. Згідно з рішенням Загальних зборів акціонерів Товариства від 17 березня 2011 року, у зв'язку з необхідністю приведення діяльності Товариства у відповідність з нормами Закону України «Про акціонерні товариства», найменування Відкритого акціонерного товариства – Новоград-Волинський хлібозавод змінено на Публічне акціонерне товариство – Новоград-Волинський хлібозавод. Пізніше, 04.04.2018 року було внесено дані у ЄДР про зміну типу і назви акціонерного товариства згідно рішення загальних зборів та у відповідно до чинного законодавства на Приватне акціонерне товариство "Новоград-Волинський хлібозавод".

Статутний капітал Товариства становить 774 958,00 (сімсот сімдесят чотири тисячі дев'ятсот п'ятдесят вісім) гривень, який поділено на 3 099 832 штуки простих іменних акцій номінальною вартістю 0 гривень 25 коп. кожна. За організаційно-правовою формою Товариство є акціонерним, за типом – приватним.

Предметом діяльності Товариства є:

1. Виробництво хлібобулочних, макаронних виробів, іншої продукції, та їх реалізація;
2. Оптова та роздрібна торгівля продукцією і товарами, що виробляються в межах України та за кордоном;
3. Торгівельно-посередницькі послуги;
4. Відкриття пунктів громадського харчування;
5. Переробка зерна для виготовлення борошна, круп'яних виробів, виготовлення олії та овочевих консервів.

Метою діяльності Товариства є одержання прибутку від виробничої, торгівельно-збутової та іншої підприємницької діяльності для задоволення інтересів акціонерів Товариства, а також матеріальних і соціальних потреб членів його трудового колективу [48].

Генеральним директором є Портянко С.Ф., який володіє більше ніж 70% акцій, дата набуття повноважень та термін, на який обрано (призначено), 26.03.2018 та на 5 років.

Станом на 31.12.2020 кількість працівників на підприємстві складала 218 осіб, з них 207 осіб – штатні працівники, 3 особи – позаштатні працівники та сумісники, 8 осіб – працюють на умовах неповного робочого дня.

ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» має лінійну організаційну структуру. Підрозділи суб'єкта господарювання поділяються на відділ збуту, відділ бухгалтерії, лабораторія, склади, виробничий підрозділ. Підприємство має хлібобулочний та булочний цехи, в яких виробляється 85 найменувань продукції, з них 27 хлібобулочних та 57 здобно-булочних [43].

Для більш детальної організаційно-економічної характеристики даного суб'єкта господарювання необхідно проаналізувати його фінансовий стан, використовуючи дані фінансової звітності хлібозаводу. Починаючи з 2018 року ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» готують та оприлюднюють звітність призначену для суб'єктів малого підприємництва. Згідно з Законом України Про бухгалтерський облік і фінансову звітність даний суб'єкт господарювання відповідає двом із трьох критеріїв малого підприємства:

- балансова вартість активів - до 4 мільйонів євро – 733 тис. євро (станом на 31.12.2017);
- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - до 8 мільйонів євро – 2,2 млн євро (станом на 31.12.2017) [5].

Перш за все потрібно проаналізувати стан активів та пасивів підприємства. З цією метою ми провели вертикальний та горизонтальний аналіз балансу ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод». В Додатку Е наведено таблицю з розгорнутими результатами аналізу. В табл. 2.2 наведено згруповані по розділам статті балансу, їх структуру та темпи зростання показників відносно до базисного року. Ми розрахували структуру активів та пасивів підприємства для визначення питомої ваги видів ресурсів підприємства та джерел їх формування. До того ж розрахувавши темпи зростання показників ми зможемо простежити, які саме статті

балансу суттєво змінилися та оцінити з яких причин. Розрахований на базисній основі показник відображає динаміку стосовно року, що прийнятий за базу (2016 рік).

Таблиця 2.2

**Вертикальний та горизонтальний аналіз активів та пасивів ПрАТ
«Новоград-Волинський хлібозавод» за 2016-2020 рр.**

Показник	Абсолютні величини, тис. грн.					Структура, %					Темпи зростання базисний, %			
	2016 (1)	2017 (2)	2018 (3)	2019 (4)	2020 (5)	1	2	3	4	5	2/1	3/1	4/1	5/1
Активи														
Необоротні активи	10,055	13,909	16,168	19,659	21,385	58.0	63.2	64.1	66.0	70.9	138	161	196	213
Оборотні активи	7,288	8,095	9,041	10,123	8,774	42.0	36.8	35.9	34.0	29.1	111	124	139	120
БАЛАНС	17,343	22,004	25,209	29,782	30,158	100	100	100	100	100	127	145	172	174
Пасиви														
Власний капітал	12,518	15,215	18,291	21,881	23,029	72.2	69.1	72.6	73.5	77.3	122	146	175	184
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1,495	1,279	-	-	-	8.6	5.8	-	-	-	86	-	-	-
Поточні зобов'язання і забезпечення	3,330	5,510	6,918	7,901	7,130	19.2	25.0	27.4	26.5	23.9	165	208	237	214
БАЛАНС	17,343	22,004	25,209	29,782	30,158	100	100	100	100	100	127	145	172	174

Джерело: складено автором на основі [43; 44; 45; 46; 47]

На основі вертикального аналізу ми отримали таку інформацію: активи підприємства за досліджуваний період в середньому за всі роки мають таку структуру: 64,4% становлять необоротні активи, 35,6% - оборотні активи, 0% - інші активи. Протягом досліджуваного періоду необоротні активи (на 2020 рік 70,9%) постійно займають більшу частку у структурі балансу, ніж оборотні активи (на 2020 рік 29,1%). Це пов'язано з діяльністю самого підприємства, адже для виробництва хлібобулочної та хлібопекарської продукції необхідні значні виробничі потужності, які знаходяться на балансі ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод», до того ж на балансі компанії знаходяться автотранспортні засоби для доставки продукції до покупців. Частка оборотних активів з кожним роком поступово зменшується, так у 2020 році вона зменшилась на 12.9% у порівнянні з 2016 роком і становила 29.1%. Це може свідчити про негативну тенденцію зменшення ліквідності балансу. Однак зробивши оцінку діяльності підприємства

було виявлено, що зміна в структурі активів зумовлена проведенням технічного переоснащення та капітальних ремонтів протягом досліджуваного періоду. З горизонтального аналізу зміни показників ми бачимо, що у 2020 році вартість основних засобів хлібозаводу збільшилась на 112% у порівнянні з базисним роком, що спричинене значними капіталовкладеннями у основні фонди підприємства, середнє збільшення протягом 5 років становить 77%.

Дебіторська заборгованість у структурі активів має тенденцію до збільшення, однак у 2020 році сума дебіторської заборгованості зросла на 29% у порівнянні з базисним, при тому що у попередньому році збільшення становило 88%. Це може свідчити про поступове зменшення дебіторської заборгованості у наслідок збільшення погашень заборгованості від дебіторів підприємства, це є позитивною тенденцією. До того ж у структурі балансу питома вага дебіторської заборгованості станом на кінець 2020 року зменшилась на 2.8 % у порівнянні з базисним роком та становила 8.1%. Разом з цим у структурі оборотних активів збільшився обсяг запасів, основну частку яких становлять виробничі. Це свідчить про збільшення виробництва продукції, що спричинило необхідність у більшій кількості запасів.

Пасиви підприємства за досліджуваний період в середньому мають таку структуру: 72,9% становить власний капітал, 2,9% - довгострокові зобов'язання і забезпечення, 24,4% - поточні зобов'язання і забезпечення, 0% - інші пасиви. Найбільшу частку у структурі пасивів має власний капітал. Значне перевищення вичного капіталу над зобов'язаннями свідчить про фінансову незалежність ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» перед зовнішніми кредиторами. Позитивним є те, що питома вага власного капіталу збільшується, вона поступово зростала протягом аналізованого періоду, у 2020 році вона виросла на 5.1% у порівнянні з базисним за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку, що є позитивним. У 2020 році темп зростання нерозподіленого прибутку становив 191% (збільшення на 91% у порівнянні з базисним), при тому що у попередньому році він був 181%, у 2018 - 150%, у 2017 - 123%.

Стосовно зобов'язань хлібозаводу, то ми бачимо збільшення обсягу позикових коштів, однак у 2020 році поточні зобов'язання збільшились на 114% у

порівнянні з базисним, при тому що у 2019 році вони збільшились на 137%. Зміни у 2020 році є позитивними, що свідчить про поступове зменшення темпів зростання заборгованості перед зовнішніми кредиторами. Негативним є те, що на хлібозаводі зобов'язанні представлені лише поточними, що впливає на фінансову стійкість підприємства. Та все ж суттєва частка власного капіталу та поступове зменшення темпу збільшення зобов'язань дає можливість зробити висновок про задовільну структуру пасивів ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод».

Таблиця 2.3

**Динаміка показників виробничо-господарської діяльності ПрАТ
«Новоград-Волинський хлібозавод» за 2016-2020 рр.**

Показник	Абсолютні величини, тис. грн.					Структура, %					Темпи зростання базисний, %			
	2016 * (1)	2017 * (2)	2018 (3)	2019 (4)	2020 (5)	1	2	3	4	5	2/1	3/1	4/1	5/1
Чистий дохід від реалізації продукції	59,56 0	67,21 4	81,33 4	91,41 7	86,72 9	98.9	98.8	98.9	98.4	99.1	113	137	153	146
Інші операційні доходи	462	617	737	1,250	504	0.8	0.9	0.9	1.3	0.6	134	160	271	109
Інші доходи	187	172	172	209	309	0.3	0.3	0.2	0.2	0.4	92	92	112	165
Разом доходи	60,20 9	68,00 3	82,24 3	92,87 6	87,54 2	100	100	100	100	100	113	137	154	145
Собівартість реалізованої продукції	- 39,88 2	- 43,87 5	- 51,87 6	- 56,12 6	- 54,32 7	70.7	69.4	67.7	64.9	64.8	110	130	141	136
Інші операційні витрати	- 16,50 1	- 19,24 3	- 24,57 7	- 30,16 8	- 29,32 2	29.3	30.4	32.1	34.9	35.0	117	149	183	178
Інші витрати	-2	-84	-117	-219	-173	0.0	0.1	0.2	0.3	0.2	4,20 0	5,86 5	10,9 60	8,6 35
Разом витрати	- 56,38 5	- 63,20 2	- 76,57 0	- 86,51 2	- 83,82 1	100	100	100	100	100	112	136	153	149
Фінансовий результат до оподатк.	3,824	4,801	5,673	6,364	3,720	-	-	-	-	-	126	148	166	97
Податок на прибуток	-708	-864	-1,022	-1,193	-679	-	-	-	-	-	122	144	168	96
Чистий прибуток	3,116	3,937	4,650	5,171	3,041	-	-	-	-	-	126	149	166	98
Рентабельність виробничих витрат	49%	53%	57%	63%	60%	-	-	-	-	-	108	115	127	121
Рентабельність операційних витрат	6%	7%	7%	7%	4%	-	-	-	-	-	116	114	114	66
Коеф. окупності виробничих витрат	1.49	1.53	1.57	1.63	1.60	-	-	-	-	-	103	105	109	107
Коеф. окупності операційних витрат	1.06	1.07	1.07	1.07	1.04	-	-	-	-	-	101	101	101	98
Чиста рентабельність продажів	5%	6%	6%	6%	4%	-	-	-	-	-	112	109	108	67

Джерело: складено автором на основі [43; 44; 45; 46; 47]

** дані за 2017 та 2016 роки представлені у згрупованому вигляді за формою Звіту про фінансові результати суб'єкта малого підприємництва*

Також ми провели вертикальний та горизонтальний аналіз основних показників результатів виробничо-господарської діяльності та показники рентабельності для оцінки ефективності діяльності ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод». Детальні результати розрахунків представлені у Додатку Є, у табл. 2.3 представлені скорочені результати аналізу.

Дохід від реалізації продукції у 2020 році у порівнянні з базисним роком збільшився на 46%, при тому, що темпи зростання собівартість реалізованої продукції не перевищують темпи зростання доходу і становлять 136%. Це є позитивною тенденцією, однак варто також взяти до уваги темп зростання інших операційних витрат. Він становить 178% у 2020 році та 183% у 2019 – це свідчить про значне збільшення витрат підприємства за рахунок збільшення адміністративних витрат, витрат на збут, загальновиробничих та інших операційних.

Якщо поглянути на загальну суму доходів та витрат хлібозаводу, то ми зможемо побачити, що темп зростання базисний є майже однаковий, у 2020 році доходи зросли на 45% у порівнянні з базисним, витрати – на 49%, у 2019 доходи – на 54%, витрати – 53%, у 2018 доходи – 37%, витрати – 36%, у 2017 доходи – 13%, витрати – 12%. Негативним є те, що у 2020 році витрати хлібозаводу зросли більше ніж доходи. Це пов'язано з тим, що ціни на хлібопекарську продукцію підвищуються неістотно, натомість витрати на виробництво продукції – вартість борошна, дріжджів, цукру, допоміжної сировини, заробітна плата працівників, вартість електроенергії, водопостачання та водовідведення, транспортні витрати – зростають у швидкому темпі.

Рентабельність виробничих та операційних витрат базуються на витратному підході, тобто вони характеризують прибутковість здійснених витрат у процесі діяльності підприємства. Рентабельність виробничих витрат показує скільки отримано валового прибутку з 1 грн. понесених витрат. Виходячи з проведеного аналізу ми бачимо, що рентабельність виробничих витрат є на високому рівня, до

того ж спостерігається позитивна тенденція до зростання. У 2020 році рентабельність зросла на 21% у порівнянні з базисним. У попередні роки рентабельність поступово зростає від 49% у 2016 до 60% у 2020. Це означає, що валовий прибуток від 100 грн. витрат становив 60% або 60 грн у 2020 році.

Рентабельність операційних витрат на відміну від попереднього показника рентабельності розраховується як співвідношення фінансового результату від операційної діяльності та операційних витрат. На ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» значну частину в операційних витратах становлять інші витрати операційної діяльності, вони складають 35 % від загального обсягу операційних витрат. За результатами проведених розрахунків рентабельність операційних витрат у 2017-2018 роках була незмінна та становила 7%. Це означає, що суб'єкт господарювання отримувал однаковий розмір прибутку від операційної діяльності на 1 грн. понесених операційних витрат. У 2020 році ситуація дещо погіршилась – показник рентабельності зменшився на 34% та становив 4%, тобто суб'єкт господарювання отримувал 40 грн. прибутку на 100 грн. понесених операційних витрат. На нашу думку це зумовлено підвищенням цін на електроенергію, що входить до загально-виробничих витрат, збільшенням рівня мінімальної заробітної плати в державі з 1,378 грн. у 2016 році до 4,723 з 01.01.2020 та до 5,000 з 01.09.2020, зростанням витрат на збут у наслідок збільшення цін на пальне. Збільшення даних витрат не компенсується збільшенням доходів від операційної діяльності, навпаки ми спостерігаємо зменшення даного показника.

Щодо коефіцієнтів окупності виробничих та операційних витрат вони показують, на яку величину чистий дохід покриває виробничі витрати та операційний дохід операційні витрати відповідно. Виходячи з результатів розрахунків ми бачимо, що протягом п'яти досліджуваних періодів чистий дохід та операційний дохід повністю покривають виробничі та операційні витрати суб'єкта господарювання. Так у 2020 році дані показники становлять 1.6 та 1.04 п.п. відповідно, тобто 100 грн. чистого доходу покривають 160 грн. виробничих витрат, а 100 грн. операційного доходу покривають лише 104 грн операційних витрат.

Основним індикатором ефективності продажів продукції є показник чистої рентабельності продажів, у 2020 році за результатами діяльності ПрАТ «Новоград-Волинський хлібо завод» він зменшився на 33% у порівнянні з базисним і становив 4% у порівнянні з 5% у 2016 та 6% у 2017-2019 роках. Тенденція до зменшення у останньому періоді (році) є негативною, що може бути зумовлене як зовнішніми факторами – інфляція, зростання конкуренції на ринку, зменшення попиту на хлібопекарську продукцію, підвищення цін на ресурси, так і внутрішніми – старіння обладнання, що призводить до збільшення витрат на ремонт, збільшення безнадійної дебіторської заборгованості тощо.

Отже, виходячи з вище наведеного аналізу показників виробничо-господарської діяльності ПрАТ «Новоград-Волинський хлібо завод» не є фінансово стійким, адже всі показники, які характеризують ефективність діяльності показують негативну тенденцію до зменшення у 2020 році. Позитивним є те, що показники рентабельності є більше 0, тобто підприємство було рентабельним протягом досліджуваних періодів.

Таблиця 2.4

Аналіз динаміки дебіторської заборгованості ПрАТ «Новоград-Волинський хлібо завод» за 2016-2020 рр.

	Абсолютні величини, тис. грн.					Структура, %					Темп зростання базисний, %			
	2016 (1)	2017 (2)	2018 (3)	2019 (4)	2020 (5)	1	2	3	4	5	2/1	3/1	4/1	5/1
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1891	2990	3,319	3,557	2,434	62.3	78.2	81.7	85.1	81.8	158.1	175.5	188.1	128.7
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	61	0	71	74	68	2.0	-	1.7	1.8	2.3	-	115.6	121.3	111.8
Інша поточна дебіторська заборгованість	1081	833	673	549	472	35.6	21.8	16.6	13.1	15.9	77.1	62.2	50.8	43.7
Разом	3033	3823	4062	4180	2974	100	100	100	100	100	126.0	133.9	137.8	98.1

Джерело: складено автором на основі [43; 44; 45; 46; 47]

Щоб визначити стан дебіторської заборгованості на підприємстві необхідно проаналізувати основні показники даного активу. На ПрАТ «Новоград-Волинський

хлібозавод» у ході звичайної діяльності виникає лише поточна дебіторська заборгованість. Аналіз показників наведено в табл. 2.4.

Для розуміння фінансового стану підприємства варто розуміти, як змінюються показники поточної дебіторської заборгованості у динаміці. Як ми можемо спостерігати обсяги всіх видів дебіторської заборгованості у 2020 році зменшились у порівнянні з базисним роком. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги складає найбільшу частку в структурі балансу та є найбільшою за обсягом. Так у 2020 році вона складала 81.8% усієї заборгованості, у 2019 – 85.1%, у 2018 – 81.7%, у 2017 – 78.2%, у 2016 – 62.3%, що свідчить про поступове погашення дебіторської заборгованості покупцями у 2020 році унаслідок посилення дисципліни щодо розрахунків з дебіторами. Дебіторська заборгованість за продану продукцію є значною, адже враховуючи умови розрахунків контрагенти, в основному, платять за продукцію не авансом, а післяплатою, що зумовлює накопичення значної суми протягом року.

Крім того, для аналізу стану та динаміки дебіторської заборгованості доцільно здійснити розрахунок ряду показників [20, с. 189-190].

Таблиця 2.5

Розрахунок коефіцієнтів, що характеризують дебіторську заборгованість

ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» за 2016-2020 рр.

Показник	2016	2017	2018	2019	2020	Відносне відхилення базисне			
						2017/2016	2018/2016	2019/2016	2020/2016
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, оборотів	32.48	27.54	25.78	26.59	28.96	-15%	-21%	-18%	-11%
Період погашення дебіторської заборгованості, днів	11.09	13.07	13.96	13.54	12.43	18%	26%	22%	12%

Джерело: складено автором на основі [43; 44; 45; 46; 47]

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості показує скільки разів обертаються кошти, які вкладені у розрахунки, тобто скільки разів дебітори погасили свої зобов'язання. Показник оборотності поточної дебіторської заборгованості протягом досліджуваного періоду зменшився на 11% у 2020 році у порівнянні з базисним. Хоча тенденція до зменшення є негативною, однак у останньому році показник зріс у порівнянні з попереднім і становив приблизно 29

оборотів. Це є позитивним, адже свідчить про те, що з кожним роком все більша частка від виручки підприємства перетворюється у грошові кошти, а не залишається у складі дебіторської заборгованості.

Позитивні зрушення також спостерігаються і в розрахунку періоду погашення дебіторської заборгованості, протягом досліджуваного періоду він коливається від 11 до 14 днів. У 2020 році показник зменшився у порівнянні з попереднім і становив 12 днів, це означає, що в 2020 році дебіторам необхідно приблизно 12 днів для погашення своєї заборгованості перед ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод».

2.2. Організація внутрішнього контролю дебіторської заборгованості ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» та її вдосконалення

Дебіторська заборгованість на ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» посідає значне місце у структурі активів, тому контроль за даним об'єктом є необхідним для ефективного функціонування суб'єкта господарювання.

Організація контролю на підприємстві залежить від складності організаційної структури та розмірів суб'єкта господарювання, його обсягів та масштабів діяльності, наявності фінансових ресурсів для здійснення контролю. Ефективна організація внутрішнього контролю має охоплювати весь комплекс процедур, починаючи від формуванні інформаційної бази проведення контролю, здійснення перевірки і закінчуючи узагальненням результатів та наданням висновку [29].

Доктор економічних наук Погорелов Ю. С. виділив наступні чинники, які необхідно враховувати при організації внутрішнього контролю на виробничих підприємствах:

- особи, які здійснюють контрольні процедури повинні мати достатній досвід роботи у контролі. Ця необхідність зумовлена тим, що вони матимуть достатній рівень кваліфікації для оцінки причин відхилень від нормативних та планових показників, а також зможуть надати розумні рекомендації, щодо удосконалення та усунення виявлених недоліків;

- щоб забезпечити об'єктивність контролю необхідно, щоб працівники, які здійснюватимуть контроль, не мали прямого матеріального інтересу з підрозділом, на базі якого проводять контроль;
- на підприємстві мають розроблятися та удосконалюватися способи, прийоми та методи контролю, для адаптації їх до завдань перевірки;
- самоконтроль є невід'ємною частиною системи внутрішнього контролю на всіх стадіях планування та здійснення діяльності суб'єкта господарювання [29].

Можна виділити дві організаційні форми внутрішнього контролю. Перша форма характеризується тим, що контроль здійснюється систематично працівниками підприємства на робочому місці. Він може проводитись паралельно з виконанням обов'язків, самоконтроль або спільний контроль, співставлення результатів своєї праці та регулярна звірка з працею своїх колег, підлеглих. Другу форму контролю, яку можна виділити це контроль, який проводиться спеціальною службою або апаратом. При такій формі контроль може проводитись на підприємстві службою внутрішнього контролю, ревізійною комісією, службою внутрішнього аудиту тощо [23].

ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» до 2018 року проводило внутрішній контроль за допомогою створеної ревізійної комісії на підприємстві. Склад ревізійної комісії на підприємстві та припинення їх повноважень вирішувала Наглядова рада Товариства. У 2017 році ревізійна комісія діяла у складі 4 працівників – голови ревізійної комісії, в особі заступника головного бухгалтера, та трьох членів комісії в особі начальника лабораторії, начальника відділу збуту та головного інженера.

Ревізійна комісія здійснювала комплексну перевірку фінансово-господарської діяльності, виконання кошторису, правильності складання звітності, ведення обліку, проводила аналіз рентабельності та основних економічних показників діяльності хлібозаводу, плинності кадрів, перевірку за дотриманням законодавства тощо.

З 2018 року ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» було визначено як суб'єкт малого підприємства. Враховуючи зменшення масштабів виробництва було прийняте рішення змінити організаційну форму контролю на підприємстві. На сьогоднішній день внутрішній контроль здійснюється працівниками підприємства у процесі роботи та з подальшою перевіркою результатів. У посадових обов'язках керівників підрозділів прописано функції та обов'язки щодо здійснення внутрішнього контролю у своєму відділі. Однією із позитивних сторін даної організації контролю є те, що людина, яка проводить контроль, обізнана у діяльності відділу та розуміє всі тонкощі та специфіку виконаної роботи, їм не потрібно вивчати проблемні питання, адже вони вже обізнані в цьому [27].

Так головний інженер повинен проводити планові перевірки виробничого обладнання, трудових результатів працівників, співставлення обсягів виробленої продукції та витрачених на це ресурсів тощо. Начальник лабораторії зобов'язаний контролювати дотримання рецептури при виробництві продукції, якість основної та допоміжної сировини, сортування поверненої продукції тощо. Відповідно на головного бухгалтера покладено обов'язки щодо контролю за ведення обліку та складання річної фінансової звітності суб'єкта господарювання. У відділі бухгалтерії заступник головного бухгалтера також здійснює контролюючі функції. Таким чином у бухгалтерії здійснюється контроль не лише за роботою підлеглих, а і зустрічний контроль керівника відділу.

Одним із недоліків даної форми контролю є забезпечення «незалежності». Враховуючи, що контрольні процедури здійснюють керівники відділів це може зашкодити «незалежності» перевірки, адже вони зацікавлені у представленні позитивних результатів роботи своїх структурних підрозділів. Таким чином керівнику суб'єкта господарювання необхідно забезпечити об'єктивність проведеного контролю, що забезпечить якість такої перевірки [27].

Тому на ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» кожного року проводиться зовнішній аудит. Хоча зовнішній аудит не забезпечує виконання функцій та завдань внутрішнього контролю на підприємстві, однак існування такого виду перевірки спонукає керівників відділів бути чесними та об'єктивними

у проведенні контролю. Це зумовлено тим, що результати внутрішнього контролю також перевіряються зовнішніми аудиторами, до того ж органи управління зіставляють результати двох незалежних один від одного перевірок.

Щодо організації внутрішнього контролю за дебіторською заборгованістю, то його здійснює головний бухгалтер підприємства та його заступник. Функції та обов'язки щодо проведення внутрішнього контролю прописані у посадових інструкціях даних працівників. Вони здійснюють контрольні процедури при закритті кожного місяця. Провівши звірку з дебіторами під час закриття періоду вони забезпечують підтвердження балансу дебіторської заборгованості. Наступним кроком є аналіз балансу дебіторської заборгованості на наявність безнадійної та сумнівної заборгованостей, значний розмір якої може призвести до відсутності коштів в обігу та зростання витрат при списанні безнадійної заборгованості на інші операційні витрати. На основі проведеного аналізу керівник відділу приймає рішення, щодо зміни платіжної дисципліни щодо певних контрагентів. Якщо рекомендації, які пропонує ввести головний бухгалтер щодо покращення стану дебіторської заборгованості, не входить до його компетенції, він повинен направити їх на розгляд та затвердження до генерального директора ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод».

Багато вчених вважають, що ефективність внутрішнього контролю може бути забезпечена лише при створенні окремої служби внутрішнього контролю на підприємстві. Враховуючи той факт що ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» не велике за розміром підприємство та має просту організаційну структуру є не доцільним створювати окремий підрозділ для виконання функцій контролю. До того ж організація окремої служби потребує додаткових витрат, які підприємство не може понести в сучасних умовах нестабільної економіки та стрімкого зростання цін на ресурси.

Виходячи з цього організацію внутрішнього контролю необхідно удосконалювати шляхом підвищення кваліфікації працівників. Тому перш за все необхідно забезпечити достатнє навчання та підвищення кваліфікації головного бухгалтера та його заступника щодо проведення процедур контролю, особливо

розрахунків з дебіторами, адже це складна та проблемна ділянка обліку на ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод».

Також для якісного внутрішнього контролю дебіторської заборгованості необхідно розробити план та критерії перевірки дебіторів та їх балансів. Особливістю дебіторської заборгованості на даному суб'єкті господарювання є те, що в основному підприємство реалізує свою продукцію через невеликі роздрібні магазини та супермаркети. Складність обліку і контролю зумовлена великою кількістю контрагентів. Тому для зручності проведення контролю ми пропонуємо групувати дебіторів за певними ознаками, від так можна їх поділити за обсягами закупок. Відповідно якщо контрагент закуповує продукцію на велику суму (можна встановити певний поріг), необхідно приділити більше уваги даним розрахункам. Враховуючи перевищення певного порогу, заступник головного бухгалтера повинен провести детальний аналіз даного підприємства та оцінити минулий досвід оплати таким контрагентом. Головний бухгалтер в свою чергу має перевірити роботу свого підлеглого та прийняти дії щодо вирішення проблемних питань, які виникнули.

Удосконалення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості можна забезпечити шляхом залучення керівництва підприємства. Ми пропонуємо зробити це за допомогою створення анкетування, де будуть представлені питання, які стосуються проблем в обліку. Питання стосовно дебіторської заборгованості можуть бути наступними: Чи були розрахунки з новими клієнтами?; Як змінились баланси по основним контрагентам?; Чи зменшився/збільшився обсяг сумнівної та безнадійної заборгованості?; Зазначте контрагентів, які систематично порушують платіжну дисципліну тощо. Бухгалтер має відповісти після закриття кварталу, адже місяць – малий час для спостережень, а рік дає значний обсяг інформації, яку необхідно проаналізувати, що може бути не зручним у процесі виконання своїх обов'язків. Дані питання, якщо по ним є значні зміни, можуть виноситись на обговорення наглядової ради для прийняття конкретних дій для вирішення проблем з розрахунками.

Висновки до розділу 2

У даному розділі було досліджено організаційно-економічну характеристику ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод». Даний суб'єкт господарювання займається виробництвом хлібобулочних та хлібопекарських виробів в м. Новоград-Волинський. Організаційною формою підприємства є акціонерне товариство. Організаційна структура товариства є простою та визначається як лінійна.

Структура балансу є задовільною. Значну частину в активах становлять основні засоби, що зумовлено особливістю діяльності хлібозаводу. Власний капітал займає значну частку в структурі пасивів, що свідчить про фінансову незалежність від зовнішніх джерел фінансування.

За результатами організаційно-економічного аналізу ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» не є фінансово стійким, адже всі показники, які характеризують ефективність діяльності показують негативну тенденцію до зменшення. Позитивним є те, що показники рентабельності є більше 0, тобто підприємство було рентабельним протягом досліджуваних періодів.

До 2018 року на підприємстві з ціллю проведення внутрішнього контролю діяла ревізійна комісія у складі 4 осіб. Починаючи з 2018 року, коли ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» класифікувалось як мале підприємство, внутрішній контроль дебіторської заборгованості здійснюється головним бухгалтером та заступником головного бухгалтера на підприємстві. Ми запропонували з ціллю покращення організації внутрішнього контролю залучати керівництво підприємства шляхом аналізу проведеного анкетування, яке стосується стану дебіторської заборгованості на певну дату.

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ТА НАПРЯМКИ ЇЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ

3.1. Методика внутрішнього контролю дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання

Для ефективної діяльності суб'єкта господарювання є необхідним забезпечити якісне функціонування системи внутрішнього контролю, в тому числі і за дебіторською заборгованістю. З цією метою система внутрішнього контролю має включати не лише прописані основні етапи та об'єкти контролю, а й чіткі методи, що мають застосовуватись щодо дослідження та аналізу розрахунків з контрагентами.

Методи внутрішнього контролю, які використовуються суб'єктами при проведенні контролю, можна поділити на наступні види:

- метод бухгалтерського обліку;
- метод фінансово-економічного аналізу;
- контрольно-ревізійні методи.

Під методом бухгалтерського обліку розуміють сукупність способів та прийомів, які використовуються для формування достовірної та достатньої інформації про господарську діяльність підприємства з метою прийняття управлінських рішень [16].

До основних методів бухгалтерського обліку відносять документацію, рахунки, подвійний запис, баланс, інвентаризацію, калькуляцію, оцінку та звітність. У процесі внутрішнього контролю за дебіторською заборгованістю широко використовується методи документації та інвентаризації. Метод документації полягає у документуванні всіх господарських операцій для підтвердження їх здійснення та їх законності з точки зору українського законодавства. Шляхом документації бухгалтер відображає реальність розрахунків з дебіторами і відповідно в процесі контролю суб'єкт має можливість перевірити дійсність та достовірність проведеної операції. Щодо інвентаризації даний метод може використовуватися з метою перевірки наявності балансів по розрахунках з дебіторами [30].

Метод фінансово-економічного аналізу – це сукупність методів та прийомів, які використовуються з метою одержання кількісної оцінки діяльності суб'єкта господарювання. Він включає в себе як загальнонаукові та загальноекономічні методи, так і специфічні. Найбільш поширеними методами фінансово-економічного аналізу є горизонтальний та вертикальний аналізи, факторний аналіз, коефіцієнтний аналіз, метод трендового аналізу, порівняльний аналіз тощо [34].

При дослідження дебіторської заборгованості з метою внутрішнього контролю контролери широко використовують методи горизонтального, вертикального та коефіцієнтного аналізу. За допомогою горизонтального аналізу суб'єкт контролю має можливість дослідити зміни дебіторської заборгованості протягом декількох періодів та як результат визначити їх причини. Вертикальний аналіз допомагає визначити частку дебіторської заборгованості в структурі балансу, якщо баланс розрахунків з дебіторами є досить значним, то це може свідчити про порушення платіжної дисципліни суб'єкта господарювання. Значний залишок дебіторської заборгованості протягом тривалого періоду є негативним явищем, адже це призводить до відсутності значної грошової маси в обігу, що може призвести до погіршення фінансового стану підприємства. Визначення структури самої дебіторської заборгованості також є досить важливим при внутрішньому контролі, це дає можливість зрозуміти хто є основними боржниками суб'єкта господарювання та в подальшому проаналізувати ризики неповернення даної заборгованості.

Контрольно-ревізійні методи є основою в проведенні внутрішнього контролю. Багато науковців включають до них не лише методи, які прямо стосуються контролю за об'єктом, а й бухгалтерські та фінансово-економічні методи. Ми розділили дані методи і відповідно до контрольно-ревізійних методів віднесли методи обстеження, інспектування, спостереження, тестування, зустрічної перевірки, візуального огляду, аналітичного огляду, аналізу та метод експертної оцінки. У процесі внутрішнього контролю дебіторської заборгованості можуть використовуватися всі вище наведені методи. Так метод обстеження використовується для визначення сильних та слабких сторін у веденні обліку та

організації розрахунків з дебіторами. Інспектування використовується для нагляду за діями бухгалтера з метою визначити чи дотримуються правила визначені у чинному законодавстві. Схожим на інспектування є метод спостереження, однак однією із відмінностей є те, що спостереження за здійсненням господарських операцій проводиться протягом тривалого часу та є систематичним. З метою виявлення розбіжностей у виникненні дебіторської заборгованості та її оплати контрагентами використовують метод зустрічної перевірки. Він полягає у звірці взаємопов'язаних первинних документах, наприклад видаткової накладної, згідно з якою відбувається відвантаження продукції покупцю, рахунку фактури, за яким відбувається погашення заборгованості дебітором, та банківської виписки, в якій міститься інформація про оплату [33].

Внутрішній контроль дебіторської заборгованості має здійснюватися на регулярній основі від виникнення даної заборгованості до її погашення, тому його можна поділити на такі складові: попередній, поточний та підсумковий контролю. На кожному етапі будь-якому підприємству необхідно розробити методику проведення, обрати певні принципи, способи контролю дебіторської заборгованості та порядок їх використання [28].

Попередній контроль за дебіторською заборгованістю має здійснюватися ще на етапі підписання договорів з новими покупцями та замовниками. Це дасть змогу підприємству на основі проведеного аналізу визначити платоспроможність майбутнього клієнта, ризики, які з ним пов'язані, щодо несвоєчасного повернення коштів або взагалі непогашення заборгованості, його ділову репутацію, що в свою чергу має впливати на прийняття рішення стосовно підписання нових договорів та залучення нових клієнтів. В залежності від того, в якій галузі здійснюють свою діяльність покупці та замовники необхідно розробити систему показників, за допомогою яких контролер може визначити фінансовий стан підприємства та оцінити його платоспроможність.

Так під час попереднього контролю необхідно провести рейтингову оцінку дебіторів, для визначення їх надійності для майбутньої співпраці. Рейтингова оцінка включає в себе вимірювання надійності дебіторів за допомогою певних

параметрів з метою віднесення контрагентів до певної групи ризику. Перш за все визначаються параметри, за якими буде оцінюватись надійність покупців і замовників, та шкала їх оцінювання.

Таблиця 3.1

Параметри оцінки надійності дебітора

Параметр	Значення	Рівень ризику	Бали
Термін співпраці з покупцем, місяці	0-6	Високий	0
	7-12	Помірний	1
	>12	Мінімальний	2
Термін непогашення заборгованості, місяці	≥ 6	Високий	0
	2-6	Помірний	1
	≤ 1	Мінімальний	2
Кількість випадків недотримання платіжної дисципліни	0-1	Мінімальний	2
	2-3	Помірний	1
	>3	Високий	0
Ділова репутація на ринку	Бездоганна	Мінімальний	2
	Нейтральна	Помірний	1
	Негативна	Високий	0
Коефіцієнт загальної ліквідності	<1	Високий	0
	>2	Помірний	1
	1-2	Мінімальний	2
Коефіцієнт проміжної ліквідності	<0,6	Високий	0
	>1	Помірний	1
	0,6-1	Мінімальний	2
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	<0,2	Високий	0
	>1	Помірний	1
	0,2-1	Мінімальний	2
Коефіцієнт автономії	<0,5	Високий	0
	0,5	Помірний	1
	>0,5	Мінімальний	2
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	<0,1	Високий	0
	0,1	Помірний	1
	>0,1	Мінімальний	2
Коефіцієнт співвідношення власного та залученого капіталу	>0,1	Високий	0
	0,1	Помірний	1
	<0,1	Мінімальний	2
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	>0,5	Високий	0
	0,5	Помірний	1
	<0,5	Мінімальний	2

Джерело: розроблено авторами на основі [37; 39]

До параметрів оцінювання ввійшли показники, за допомогою яких можна оцінити лише вже існуючих контрагентів. Так наприклад термін співпраці з покупцями та замовниками характеризує тривалість ділових відносин, чим довші відносини тим більшу довіру викликає даний контрагент. Невчасне погашення заборгованості дебітором призводить до вилучення вільних обігових коштів з обороту компанії, тому чим більше термін непогашення тим менше має бути рівень довіри до дебітора. Кількість випадків недотримання платіжної дисципліни також впливає на рівень довіри до покупців. Так чим більше випадків невчасного повернення боргу тим менше довіра до даного контрагента. Ділова репутація на ринку є досить важливим параметром при оцінці ризику, пов'язаного з дебітором. Компанія з доброю репутацією на ринку, перш за все, дбає про свій імідж, тому існує більша ймовірність погашення дебіторської заборгованості, адже дана компанія не захоче втрачати свої позиції на ринку. Тому чим гірша ділова репутація компанії тим менший рівень довіри до даного дебітора.

Також до параметрів оцінки надійності дебітора відносяться основні показники ліквідності та фінансової стійкості. Дані для розрахунку даних коефіцієнтів суб'єкт господарювання може взяти з фінансової звітності клієнта, що розміщується у відкритих джерелах. Показники ліквідності характеризують здатність компанії погашати короткострокові зобов'язання та конвертувати активи в грошові кошти. В свою чергу показники фінансової стійкості характеризують платоспроможність підприємства, його фінансову залежність та здатність діяти у кризових ринкових умовах. Для кожного показника існують нормативні значення, так чим ближче показник до нормативного значення тим менше ризиків щодо непогашення дебіторської заборгованості контрагентом.

Для кількісного вираження параметрів оцінки можна використати метод бальної оцінки. Після збору інформації про дебітора та аналізу його фінансових показників кожен параметр необхідно оцінити за рейтинговою шкалою від «0» до «2», де «2» – це найкращий результат, що відповідає мінімальному рівню ризику щодо несвоєчасного погашення чи неповернення дебіторської заборгованості, «1» – відповідає помірному рівню ризику, «0» – відповідає високому рівню ризику.

Наступним кроком буде узагальнення результатів за кожним дебітором, шляхом обчислення середньої. В залежності від середнього балу дебітор відноситься до певної групи ризику:

- Група з великим ризиком – середній бал 0 - 0,7;
- Група з середнім ризиком – середній бал 0,7 - 1,3 включно;
- Група з низьким ризиком – середній бал 1,3 - 2.

В залежності від того, в яку групу ризику потрапив контрагент, необхідно визначити умови співпраці з ним. Якщо підприємство в групі з середнім чи високим ризиком, варто визначити чіткі терміни щодо оплати та штрафи (пені) за несвоєчасне повернення.

Під час поточного контролю дебіторської заборгованості необхідно перевірити правильність оформлення договорів, факт та дату виникнення дебіторської заборгованості, відповідність сум, правильність розрахунку суми сумнівної та безнадійної заборгованості, резерву дебіторської заборгованості, реальність відображеної дебіторської заборгованості в обліку тощо. Для цього необхідно використати певні методи.

Для підтвердження факту існування дебіторської заборгованості та перевірки правильності сум контролер має провести інвентаризацію дебіторської заборгованості.

Під час інвентаризації контролер має направити акти звірок до контрагентів для підтвердження суми дебіторської заборгованості та фактів її погашення. Особливу увагу необхідно звернути на строки погашення заборгованості, адже це прямо впливає на віднесення її до групи сумнівної чи безнадійної заборгованості та формування резерву. По закінченню інвентаризації складається акт, який підписується комісією та передається до бухгалтерії.

Наступним кроком є перевірка правильності документального оформлення дебіторської заборгованості, аналіз договорів та законність їх укладання. На даному етапі необхідно розглянути умови договорів, а саме терміни та умови оплати. Це робиться з метою структурування інформації щодо оплати дебіторами

та зниження ризику несвоєчасного повернення боргу. Також важливим моментом є перевірка наявності всіх первинних документів про поставку та оплату.

Особливу увагу контролер має звернути на відображення дебіторської заборгованості в бухгалтерському обліку. Необхідно визначити чи правильний метод використовується при оцінці дебіторської заборгованості та при розрахунку резерву сумнівних боргів в обліку. Для цього перш за все необхідно звернутися до Положення про облікову політику, де має міститися інформація щодо вибору методу обліку заборгованості та розрахунку резерву. Одним із основних моментів контролю за дебіторською заборгованістю є перевірка правильності створення та нарахування резерву сумнівних боргів та відображення його в обліку. Для цього необхідно звірити суми дебіторської заборгованості, що відносяться до сумнівної та безнадійної і в подальшому здійснити розрахунок резерву та порівняти його з даними бухгалтерського обліку.

Не менш важливим є перевірка правильності рахунків бухгалтерського обліку, на яких відображено дебіторську заборгованість. Для цього потрібно звірити чи правильно класифікована заборгованість та чи правильно віднесені суми на певний рахунок (наприклад впевнитись в тому, що на рахунку 371 «Розрахунки за виданими авансами» обліковуються саме суми виданих авансів, а не якась інша заборгованість). Під час даної процедури необхідно впевнитись у арифметичній правильності сум та логічності віднесення суми на певний рахунок (субрахунок).

Перевірка правильності відображення показників дебіторської заборгованості у регістрах бухгалтерського обліку та фінансовій звітності обов'язково має здійснюватися під час внутрішнього контролю. Для цього необхідно здійснити арифметичну перевірку сум заборгованості, формальну й аналітичну перевірку форм звітності, та перевірити чи відповідають показники фінансової звітності показникам з Головної книги. Формальна та аналітична перевірка передбачає огляд форм звітності, з метою визначення повноти заповнення реквізитів та граф звітності, правильності балансів на початок та кінець звітного періоду.

Для перевірки відповідності показників фінансової звітності з даними бухгалтерського обліку, в першу чергу, необхідно звірити регістри обліку до оборотно-сальдової відомості (ОСВ), наступним є зіврка показників ОСВ до Головної книги, що в свою чергу має збігатись з показниками дебіторської заборгованості в ф. №1 «Баланс».

На етапі підсумкового контролю за результатами здійсненої перевірки складається відповідний документ, який узагальнює в собі інформацію про порушення, які були виявлені, їх причини, ким спричинені помилки, за який період, наслідки порушень. На цьому ж етапі приймаються рішення щодо прийняття заходів з усунення помилок та подальшого їх запобігання. При прийнятті даних рішень керівництво підприємства має повністю володіти результатами контролю. Надалі важливим моментом є контроль за виконанням рішень керівництва та аналіз їх результатів.

3.2. Удосконалення методики внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод»

На ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» внутрішній контроль дебіторської заборгованості проводиться головним бухгалтером та його заступником. Хоча даний вид контролю існує на підприємстві, чіткі методи та прийоми контролю ніде не задокументовані. Тому які виконувати процедури та яким чином, вирішує головний бухгалтер хлібозаводу самостійно.

Для проведення якісного контролю за розрахунками на ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» перш за все потрібно чітко прописати методи, які мають використовуватися суб'єктами контролю. Так як відокремленої служби контролю на підприємстві немає це ускладнює вибір способів та прийомів, тому що вони мають бути не трудомісткими та ефективними. В табл. 3.2 наведено прийомами та методами, які ми пропонуємо використовувати при внутрішньому контролі дебіторської заборгованості на попередньому, поточному та підсумковому етапах контролю на ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод». Даний перелік дасть

можливість суб'єктам контролю якісно та результативно проводити контроль за розрахунками з дебіторами від виникнення такої заборгованості до її погашення.

Таблиця 3.2

**Прийоми та методи внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на
ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод»**

Етапи внутрішнього контролю дебіторської заборгованості	Методи та прийоми контролю
Попередній	Аналіз договорів з дебіторами
	Рейтингова оцінка дебіторів за ступенем ризику несплати за заборгованістю
	Групування заборгованості за наявним ризиком непогашення
	Оцінка методів розрахунку резерву сумнівних боргів
Поточний	Перевірка правильності оформлення договорів
	Зустрічна перевірка балансів заборгованості за допомогою актів звірок з великими контрагентами
	Інвентаризація заборгованості
	Перевірка правильності розрахунку суми резерву сумнівних боргів (повторне виконання)
	Метод рахунків для перевірки правильності відображення сум заборгованості в системі бухгалтерського обліку
	Метод звітності для перевірки правильності відображення балансів у фінансовій звітності підприємства
	Горизонтальний та вертикальний аналіз балансів дебіторської заборгованості
	Коефіцієнтний аналіз стану дебіторської заборгованості
Підсумковий	Узагальнення результатів контролю
	Обговорення результатів з вищим керівництвом
	Прийняття управлінських рішень щодо покращення стану дебіторської заборгованості

Джерело: розроблено автором

Для полегшення проведення інвентаризації дебіторської заборгованості ми пропонуємо об'єднати даний метод з зустрічною перевіркою, яка проводиться шляхом заповнення акту звірки з дебітором. З цією метою ми розробили Акт інвентаризації дебіторської заборгованості, в якому зазначаються не лише дані, які містяться в бухгалтерських записах, а й інформацію отримана від третіх сторін, тобто дебіторів.

Таблиця 3.3

Акт інвентаризації розрахунків з дебіторами ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод»

№	Найменування дебітора	ЄДРПОУ	Номер субрахунку	Строк погашення	Період непогашення	Сума в бухгалтерському обліку	Сума підтверджена дебітором	Відхилення
1	ТОВ «Промінь»	25476389	3611	15 днів	5 днів	40 000	37 000	3 000
2	ПАТ «Зірка»	87453690	3611	10 днів	12 днів	30 000	30 000	0
3	ТОВ «Гама»	76590435	3611	20 днів	1 день	40 000	40 000	0

Джерело: розроблено автором

Для уникнення систематичного непогашення дебіторської заборгованості покупцями на ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» необхідно створити «Реєстр непогашення заборгованості». В нашому розумінні даний реєстр має містити назву контрагента, який систематично порушує платіжну дисципліну, кількість випадків прострочення заборгованості, суму, яку він заборгував на дату складання та рівень ризику, який був визначений на етапі попереднього контролю шляхом рейтингової оцінки дебіторів. Даний реєстр має складатись головним бухгалтером на постійній основі станом на кінець кварталу.

Таблиця 3.4

Реєстр непогашення дебіторської заборгованості на ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» станом на 30.06.20XX

№	Найменування дебітора	Кількість випадків несвоєчасної сплати (за останні 3 місяці)	Сума заборгованості	Період співпраці	Частка доходу, який згенеровано до 30.06.20XX	Рівень ризику
1	ТОВ «Зеніт»	10	30 000	2 роки	20%	серед.
2	ТОВ «Мрія»	3	20 000	1 рік	8%	велик.
3	ПрАТ «Альфа»	1	28 000	5 років	15%	низьк.

Джерело: розроблено автором

За результатами даного реєстру головний бухгалтер має провести аналітичну оцінку та визначити, чи потрібно спрямовувати заходи щодо даного контрагента та які саме. До таких заходів можна включити припинення співпраці, тимчасове припинення співпраці до моменту погашення всієї заборгованості дебітором,

введення штрафних санкцій щодо невчасного погашення тощо. Заходи, які необхідно вжити головний бухгалтер та його заступник визначають самостійно використовуючи професійне судження. Щодо значних контрагентів, які генерують більшу частину доходу товариства, головному бухгалтеру слід винести на обговорення з керівництвом ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» питання щодо подальших дій, які стосуються даних боржників.

Однією із переваг даного реєстру є те, що він має заповнюватись на постійній основі в кінці кожного кварталу, а дані в ньому мають відображати останні три місяці. Це дає можливість порівнювати інформацію та аналізувати ефективність прийнятих та застосованих заходів.

На ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» відсутня система показників, які розраховуються для визначення стану дебіторської заборгованості. Ми пропонуємо використовувати наступні показники при проведенні коефіцієнтного аналізу в межах внутрішнього контролю. Перш за все необхідно розрахувати коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості шляхом ділення чистого доходу від реалізації продукції та середнім розміром дебіторської заборгованості з аналізований період. Даний показник показує кількість оборотів дебіторської заборгованості, тобто скільки разів боржники погасили свої зобов'язання перед компанією. Ми пропонуємо розраховувати даний коефіцієнт з метою визначення ефективності контролю за дебіторською заборгованістю. Збільшення даного показника є позитивним для ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод», якщо ж протягом аналізованого періоду даний показник зменшується, необхідно здійснити певні дії, наприклад введення системи передоплати у співпраці з певними дебіторами [19].

Наступним показником є тривалість періоду погашення дебіторської заборгованості, що показує кількість днів необхідних для тримання оплати за реалізовану продукцію. Даний коефіцієнт як і попередній необхідно розраховувати по кожному дебітору окремо. Це дасть можливість визначити ризик неповернення заборгованості відповідно до тривалості періоду погашення [19].

Для характеристики мобільності активів наявних на ПрАТ «Новоград-Волинський хлібо завод» потрібно розрахувати частку дебіторської заборгованості у структурі оборотних активів – чим вищий показник, тим менше грошових коштів знаходиться в обігу, що погіршує гнучкість підприємства у його розрахунках. Не менш важливим показником, що характеризує якість дебіторської заборгованості, є частка сумнівної заборгованості у складі дебіторської заборгованості. Зменшення даного показника на ПрАТ «Новоград-Волинський хлібо завод» буде свідчити про покращення платіжної дисципліни серед дебіторів, натомість збільшення характеризуватиме зменшення ліквідності активів суб'єкта господарювання [19].

Варто пам'ятати, що дебіторську заборгованість потрібно розглядати не лише як окремий об'єкт обліку, а також і в комплексі з кредиторською заборгованістю. Адже невчасне погашення дебіторської заборгованості може призвести до відсутності грошових коштів для погашення кредиторської заборгованості. Для цього ми пропонуємо на ПрАТ «Новоград-Волинський хлібо завод» в межах внутрішнього контролю розрахунків з дебіторами враховувати коефіцієнтний аналіз кредиторської заборгованості [19].

На ПрАТ «Новоград-Волинський хлібо завод» існує сталий перелік постачальників сировини на підприємство, тому обчислення коефіцієнтів, що характеризують кредиторську заборгованість варто використовувати загальну суму, а не окремо по кожному контрагенту. Одним із важливих показників є коефіцієнт співвідношення двох заборгованостей. Він характеризує здатність підприємства розрахуватись зі своїми боргами за рахунок дебіторської заборгованості. Якщо показник більше 1, то це означає, що підприємство в повній мірі може погасити свою заборгованість за рахунок дебіторської. Однак ми радимо аналізувати цей показник не лише в кількісному вираженні, а і в якісному, адже якщо дебіторська заборгованість систематично не погашається, результат розрахунку не матиме ніякого економічного значення.

Висновки до розділу 3

У даному розділі ми розглянули основні методи здійснення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на трьох етапах: попередній, поточний та підсумковий. Методи, які використовуються, ми поділили на методи бухгалтерського обліку, методи фінансово-економічного аналізу та контрольно-ревізійні методи. Нами було визначено основні методи, які використовуються під час проведення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання.

На ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» відсутній перелік методів, які використовуються під час контролю заборгованості з дебіторами, тому ми запропонували даний перелік, поділивши його за етапами внутрішнього контролю. У нашому розумінні використання прийомів та методів внутрішнього контролю, що ми пропонуємо буде достатньо для ефективного внутрішнього контролю дебіторської заборгованості, враховуючи невеликий розмір підприємства та його просту організаційну структуру.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В сучасних ринкових умовах якісний та надійний контроль дебіторською заборгованістю надає суб'єкту господарювання конкурентні переваги. На базі підприємства ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» ми дослідили організацію та методику внутрішнього контролю дебіторської заборгованості.

Перед початком написання дипломної роботи ми визначили мету роботи та поставили завдання, які необхідно виконати для досягнення заданої мети. За результатами виконання роботи ми можемо зробити наступні висновки:

1. Проблема сутності дебіторської заборгованості є досить складною, зважаючи на комплексність цієї економічної категорії, та важливість явища для підприємства. Багато дослідників пропонують власні визначення даного поняття, і в процесі накопичення різноманітних підходів виникають навіть їх класифікації. Та все ж, незважаючи на різносторонні підходи до визначення дебіторської заборгованості, доцільним є використання зазначеного в П(С)БО 10 визначення дебіторської заборгованості, зважаючи на те, що воно повністю розкриває сутність даного поняття.

2. Класифікація дебіторської заборгованості є надзвичайно важливою для ведення обліку, складання звітності та проведення внутрішнього контролю. Проте українське законодавство регулює це питання лише частково та надає класифікацію дебіторської заборгованості, яка є зручною для цілей обліку та складання звітності. Тому основна відповідальність за класифікацію дебіторської заборгованості для цілей внутрішнього контролю лягає на суб'єкти контролю в залежності від внутрішніх потреб та зручності з точки зору контролю, а також управлінського персоналу.

3. Дослідивши організаційно-економічну характеристику ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» ми дійшли висновку, що підприємство не є фінансово стійким, адже всі показники, які характеризують ефективність діяльності, мають тенденцію до зменшення. Однак виходячи з горизонтального та вертикального аналізів балансу структура активів та пасивів є задовільною, хлібозавод є фінансово незалежним від зовнішніх кредиторів. Стан дебіторської заборгованості у 2020 році

у порівнянні з 2016 роком є задовільним та поступово покращується, що може свідчити про покращення платіжної дисципліни контрагентів товариства.

4. На ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» внутрішній контроль дебіторської заборгованості здійснюється головним бухгалтером та заступником головного бухгалтера, окремої служби внутрішнього контролю на підприємстві немає. Тому для підвищення ефективності даного контролю необхідно забезпечити нагляд з боку керівництва, це дасть можливість забезпечити об'єктивність діючого контролю за дебіторською заборгованістю.

5. Ми визначили основні методи проведення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на підприємстві. Ми поділили їх на бухгалтерські методи, методи фінансово-економічного аналізу та контрольно-ревізійні методи, які прямо стосуються внутрішнього контролю. Згідно з проведеними дослідженнями ми визначили, що до основних методів контролю заборгованості дебіторів можна віднести інвентаризацію, документування, коефіцієнтний аналіз, вертикальний та горизонтальний аналіз, зустрічна перевірка, обстеження, інспектування, спостереження, тестування, візуальний огляд, аналітичний огляд, метод експертної оцінки.

6. З метою удосконалення методики внутрішнього контролю за дебіторською заборгованістю на ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» ми запропонували список методів та прийомів, які можуть використовуватись головним бухгалтером на попередньому, поточному та підсумковому етапах контролю. Було наведено форми документів, які може використовувати головний бухгалтер в процесі звірки балансів дебіторської заборгованості. А також ми надали рекомендації щодо вибору коефіцієнтів, які слід використовувати під час проведення внутрішнього контролю за заборгованістю дебіторів. Дані удосконалення допоможуть зробити виконання внутрішнього контролю не трудомістким, але водночас ефективним.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України від 28.06.1996 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. [Електронний ресурс] // Верховна рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. [Електронний ресурс] // Верховна рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. [Електронний ресурс] // Верховна рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
5. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996-14 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України:[сайт]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
6. Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 «Фінансові інструменти» [Електронний ресурс]. – 01.01.12 – Режим доступу до ресурсу: https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IFRS_9_Ukrainian-compressed.pdf.
7. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: наказ Міністерства фінансів України N 237 від 08.10.1999 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>
8. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти»: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001 № 559 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>

9. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання" Мінфін України; Наказ, Положення від 31.01.2000 № 20
10. Акімова, О. В. Топоркова, Т. О. Євлаш, О. О. Говоруха. – Х. : ХДУХТ, 2016. – 285 с.-Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємств оптової торгівлі : монографія
11. Барановська Т.В. Обліково-контрольне забезпечення управління розрахунками з покупцями / Т.В. Барановська, В.В. Ковальчук // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2018. – № 3 (41). – С. 3–12.
12. Гнатенко Є.П. Аналіз співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства/ Є.П. Гнатенко, В.В. Волошина. Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського. Економічні науки № 1 (4). 2017. С. 38–42
13. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами: практичний посібник/ С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – К.: Видавництво «Лібра», 2004. – 880 с.
14. Городянська Л.І. Організація контролю дебіторської заборгованості на підприємстві. Бухгалтерський облік і аудит. 2013. № 5. С. 46–53.
15. Гуня В.О. Удосконалення класифікації дебіторської заборгованості та її відображення у фінансовій звітності підприємств / В.О. Гуня. // Економічний простір. 2018. № 19. С. 124–131
16. Давидюк Т.В. Бухгалтерський облік : навч. посібник / Т.В. Давидюк, О.В. Манойленко, Т.І. Ломаченко, А.В. Резніченко. – Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2016. – 392 с.
17. Ковалев В.В. Введение в финансовый менеджмент. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 768 с.
18. Ковалев В. В. Финансовый анализ: Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности / В. В. Ковалев. – [2-е изд., перераб. и доп.] – М.: Финансы и статистика, 2000. – 512 с.;

- 19.Кручак Л. В. Методика аналізу дебіторської заборгованості в системі управління підприємством [Електронний ресурс] / Л. В. Кручак // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. – 2016. – Вип. 22. – С. 161– 165. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2016_22_37
- 20.Купалова Г.І. Теорія економічного аналізу : [навч. посіб.] -. К.: Знання, 2008.- 639 с.
- 21.Матицина Н.О. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю / Н.О. Матицина // Бухгалтерський облік і аудит. 2018. № 12. С. 38–42.
- 22.Меліхова, Т. О. Методичні засади проведення внутрішнього контролю розрахунків з покупцями та замовниками для підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства. / Т. О. Меліхова. // Агросвіт – 2019. – № 9. – С. 17-24.
- 23.Мельник М.В., Пантелеев А.С., Звездин А.Л. Ревизия и контроль: учебн. Москва: Кнорус, 2011. 640 с.
- 24.Міняйло В. Внутрішній контроль дебіторської і кредиторської заборгованості підприємства / Міняйло В., Нікуліца Д.// Сучасна наука та інтелектуальний капітал у системі факторів трансформації економіки: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 14 березня 2020 р.). – К.: ГО «Київський економічний науковий центр», 2020. – С.85-88.
- 25.Москалюк Г. О. Система внутрішнього контролю дебіторської та кредиторської заборгованості: напрямки удосконалення і розвитку / Г. О. Москалюк. // Ефективна економіка. – 2013. – № 3. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_3_50
- 26.Нашкерська Г. Облік сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості / Г. Нашкерська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2001. – №7. – С. 27–33.

- 27.Новик І.В. Організація системи внутрішнього контролю на підприємстві / І.В. Новик // Наукові записки. Економічні науки. – Львів : УАД, 2017. – № 2 (55). – С. 188-196.
- 28.Паянок Т. М. Система внутрішнього контролю дебіторської заборгованості: напрями вдосконалення / Т. М. Паянок // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2019. – № 1 (42). – С. 58-63.
- 29.Погорелов Ю.С., Миронова Ю.Ю., Мазурьонк В.В. Організація внутрішньогосподарського контролю на промислових підприємствах. Економіка і регіон. 2015. № 4. С. 135—139.
- 30.Проданчук М. А. Методи бухгалтерського обліку в інформаційному забезпеченні менеджменту. Економіка АПК. 2013. № 12. С. 55–62.
- 31.Ромашко О. М. Аналітичні процедури при проведенні контролю поточної дебіторської заборгованості /О. М. Ромашко, О. Ю. Закревська// Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія: Матеріали міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (Тернопіль, 30 червня 2017 р.) - Тернопіль : Крок, 2017. - С. 257-260.
- 32.Савченко А.М. Аналіз дебіторської заборгованості підприємства за допомогою економіко-математичних методів / А.М. Савченко, Т.М. Паянок // Економіст. – 2017. – № 3. – С. 27–32.
- 33.Скаско О. І. Завдання, методи внутрішнього аудиту діяльності суб'єктів [Електронний ресурс] / О. І. Скаско // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. - 2016. - Вип. 2. - С. 141-145. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2016_2_30
- 34.Старинець О. Г. Методи фінансового аналізу діяльності підприємств у системі антикризового управління / О. Г. Старинець // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2018. – Вип. 17. – Ч. 2. – С. 87-91.
- 35.Стоун Д. Бухгалтерский учет и финансовый анализ / Стоун Д, Хитчинг К.; пер. с англ.. Ю.А. Огибин, Г.Ю. Огибин. – М.: АОЗТ «Литера плюс». Английское издание Derek Stone and Claude Hitching, 1998. – 302 с

36. Сурніна К.С. Удосконалення обліку дебіторської і кредиторської заборгованості промислових підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к.е.н.: 08.06.04 «Бухгалтерський одлік, аналіз та аудит»/ К.С. Сурніна. Луганськ, 2007. 19 с.
37. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / Ю. М. Тютюнник, Л. О. Дорогань-Писаренко, С. В. Тютюнник. – Полтава: ПП «Астроя», 2020. – 434 с.
38. Харисова Ф.И., Валиуллин И.И. Некоторые вопросы внутреннего контроля дебиторской задолженности / Ф.И. Харисова, И.И. Валиуллин // Бухгалтерский учет. – 2018. – № 22. – С. 11 – 16.
39. Чайка Т. Ю. Розрахунок коефіцієнтів ліквідності за балансом, урахування фінансових і виробничих особливостей підприємства під час здійснення коефіцієнтного аналізу ліквідності / Т. Ю. Чайка // Економіка і суспільство. – 2018. – № 15 – С. 900-908.
40. Чорнобривець М. М. Дебіторська заборгованість: сутність та причини виникнення / М. М. Чорнобривець. // Європейські перспективи. – 2017. – №10. – с. 181–185
41. Шевченко Б.О. Теоретичні аспекти поняття «дебіторська заборгованість» Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського.
– режим доступу – :
http://www.rusnauka.com/31_PRNT_2010/Economics/73594.doc.htm
42. Сайт статистики України – режим доступу:
http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/pr/orp/orp_u/arh_orp_u.html
43. Річна фінансова звітність ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» за рік, що минув 2020 (додаток А)
44. Річна фінансова звітність ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» за рік, що минув 2019 (додаток Б)
45. Річна фінансова звітність ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» за рік, що минув 2018 (додаток В)

- 46.Річна фінансова звітність ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» за рік, що минув 2017 (додаток Г)
- 47.Річна фінансова звітність ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» за рік, що минув 2016 (додаток Д)
48. Статут ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» – режим доступу: <http://nvhlib.com.ua/ua/forshareholders/charter>
- 49.Jae K. Shim Dictionary of Accounting Terms / J. K. Shim, J. G. Siegel, N. Dauber, A. Qureshi. – Barrons Educational Series, 2014. – 560 p.
- 50.Пристемський О. С. Облік та контроль дебіторської заборгованості: існуючі проблеми та шляхи їх вирішення /О. С. Пристемський, Т. Є. Храпунова// Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціальноорієнтованій системі управління підприємством: Матеріали всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. (Полтава, 2020 р.) - Полтава : Полтавська державна аграрна академія, 2020. - С. 291-294.
- 51.Черешнюк О. Аналіз дебіторської і кредиторської заборгованості підприємства /О. Черешнюк, Л. Струк// Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія: Матеріали міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. . (Тернопіль, 28 травня 2021 р.) - Тернопіль : Західноукраїнський національний університет, 2021. - С. 165-168.
- 52.Іванова Т.М. Управлінський контроль як напрям підвищення ефективності управління дебіторською заборгованістю /Т. М. Іванова// Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація: збірник тез доповідей учасників ХІХ Всеукраїнської наукової конференції. К.: ДП «Інформаційно–аналітичне агентство», 2021. - С. 66-68. – режим доступу: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/5768>

ДОДАТКИ

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ **суб'єкта малого підприємництва**

		КОДИ
		2021.01.01
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Новоград-Волинський хлібозавод"	за ЄДРПОУ 00377785
Територія	Житомирська область, м.Новоград-Волинський	за КОАТУУ 1811000000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ 230
Вид економічної діяльності	Виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошніаних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання	за КВЕД 10.71

Середня кількість працівників, осіб: 207

Одиниця виміру: тис.грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон: 11701, Житомирська обл., Новоград-Волинський район р-н, місто Новоград-Волинський, вул. Героїв Майдану, буд. 10, 0414135583

1. Баланс на 31.12.2020 р. Форма №1-м

Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1514,8	126,8
Основні засоби	1010	18116	21247,1
первісна вартість	1011	31361,7	36449,3
знос	1012	(13245,7)	(15202,2)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0	0
Інші необоротні активи	1090	28	10,6
Усього за розділом I	1095	19658,8	21384,5
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	2848,1	3413,2
у тому числі готова продукція	1103	44,7	40
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	3556,5	2433,9
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	74	68,2
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	549,1	472
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	3024,6	2298,8
Витрати майбутніх періодів	1170	66,4	70,3
Інші оборотні активи	1190	4,4	17,5
Усього за розділом II	1195	10123,1	8773,9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та	1200	0	0

групи вибуття			
Баланс	1300	29781,9	30158,4

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	775	775
Додатковий капітал	1410	0	0
Резервний капітал	1415	227	226,5
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	20879	22027,3
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Усього за розділом I	1495	21881	23028,8
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	650	0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	2496,7	3235
розрахунками з бюджетом	1620	1382,6	1089,7
у тому числі з податку на прибуток	1621	244,9	102
розрахунками зі страхування	1625	319,1	314,4
розрахунками з оплати праці	1630	1364,5	1191,6
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	1688	1298,9
Усього за розділом III	1695	7900,9	7129,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Баланс	1900	29781,9	30158,4

2. Звіт про фінансові результати

за 2020 рік
Форма №2-м

Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	86728,6	91417,4
Інші операційні доходи	2120	504,2	1249,8
Інші доходи	2240	308,7	209
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	87541,5	92876,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(54326,5)	(56125,6)
Інші операційні витрати	2180	(29321,9)	(30167,6)
Інші витрати	2270	(172,7)	(219,2)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(83821,1)	(86512,4)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	3720,4	6363,8
Податок на прибуток	2300	(679)	(1192,8)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	3041,4	5171

Керівник

Портянко Сергій Федорович

Головний бухгалтер

Марчевська Наталія Анатоліївна

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ **суб'єкта малого підприємництва**

Підприємство

Приватне акціонерне товариство "Новоград-Волинський хлібозавод"

Територія

Житомирська область, м.Новоград-Волинський

Організаційно-правова форма господарювання

Акціонерне товариство

Вид економічної діяльності

Виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання

Дата (рік, місяць, число)**КОДИ**

2020.01.01

за ЄДРПОУ

00377785

за КОАТУУ

1811000000

за КОПФГ

230

за КВЕД

10.71

Середня кількість працівників, осіб: 215**Одиниця виміру:** тис.грн. з одним десятковим знаком**Адреса, телефон:** 11701, Житомирська обл., Новоград-Волинський район р-н, місто Новоград-Волинський, вул. Героїв Майдану, буд. 10, 0414135583

1. Баланс на 31.12.2019 р. Форма №1-м

Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	452,5	1514,8
Основні засоби	1010	15697,2	18116
первісна вартість	1011	27579,7	31361,7
знос	1012	(11882,5)	(13245,7)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	18	0
Інші необоротні активи	1090	0	28
Усього за розділом I	1095	16167,7	19658,8
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	2654,6	2848,1
у тому числі готова продукція	1103	37	44,7
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	3318,7	3556,5
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	70,5	74
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	672,6	549,1
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	2279,4	3024,6
Витрати майбутніх періодів	1170	40,4	66,4
Інші оборотні активи	1190	5	4,4

Усього за розділом II	1195	9041,2	10123,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	25208,9	29781,9

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	775	775
Додатковий капітал	1410	0	0
Резервний капітал	1415	227	227
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	17288,8	20879
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Усього за розділом I	1495	18290,8	21881
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	428,2	650
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	2941,6	2496,7
розрахунками з бюджетом	1620	1137,6	1382,6
у тому числі з податку на прибуток	1621	212,8	244,9
розрахунками зі страхування	1625	249,9	319,1
розрахунками з оплати праці	1630	1090,5	1364,5
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	1070,3	1688
Усього за розділом III	1695	6918,1	7900,9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Баланс	1900	25208,9	29781,9

2. Звіт про фінансові результати

за 2019 р.
Форма №2-м

Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	91417,4	81334
Інші операційні доходи	2120	1249,8	736,9
Інші доходи	2240	209	171,9
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	92876,2	82242,8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(56125,6)	(51876)
Інші операційні витрати	2180	(30167,6)	(24577)
Інші витрати	2270	(219,2)	(117,3)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(86512,4)	(76570,3)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	6363,8	5672,5
Податок на прибуток	2300	(1192,8)	(1022,2)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	5171	4650,3

Керівник

Портянко Сергій Федорович

Головний бухгалтер

Смажук Володимир Кузьмович

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ **суб'єкта малого підприємництва**

Підприємство Територія Організаційно-правова форма господарювання Вид економічної діяльності	Приватне акціонерне товариство "Новоград-Волинський хлібозавод" Житомирська область, м.Новоград-Волинський Акціонерне товариство Виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
		за ЄДРПОУ	2019.01.01
		за КОАТУУ	00377785
		за КОПФГ	1811000000
		за КВЕД	230
			10.71

Середня кількість працівників, осіб: 222

Одиниця виміру: тис.грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон: 11701, Житомирська обл., місто Новоград-Волинський, вул. Героїв Майдану, буд. 10, 0414135583

1. Баланс на 31.12.2018 р. Форма №1-м

Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	452,5
Основні засоби	1010	13891	15697,2
первісна вартість	1011	24449	27579,7
знос	1012	(10558)	(11882,5)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	18	18
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	13909	16167,7
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	2273	2654,6
у тому числі готова продукція	1103	23	37
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	2990	3318,7
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	0	70,5
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	833	672,6
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	1993	2279,4
Витрати майбутніх періодів	1170	0	40,4
Інші оборотні активи	1190	6	5
Усього за розділом II	1195	8095	9041,2

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	22004	25208,9

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	775	775
Додатковий капітал	1410	0	0
Резервний капітал	1415	227	227
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	14213	17288,8
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Усього за розділом I	1495	15215	18290,8
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	0	428,2
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	1279	0
товари, роботи, послуги	1615	2781	2941,6
розрахунками з бюджетом	1620	782	1137,6
у тому числі з податку на прибуток	1621	204	212,8
розрахунками зі страхування	1625	208	249,9
розрахунками з оплати праці	1630	798	1090,5
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	941	1070,3
Усього за розділом III	1695	6789	6918,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Баланс	1900	22004	25208,9

Примітки: д/в

2. Звіт про фінансові результати

за 2018 р.
Форма №2-м

Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	81334	67214
Інші операційні доходи	2120	736,9	617
Інші доходи	2240	171,9	172
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	82242,8	68003
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(51876)	(43875)
Інші операційні витрати	2180	(24577)	(19243)
Інші витрати	2270	(117,3)	(84)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(76570,3)	(63202)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	5672,5	4801
Податок на прибуток	2300	(1022,2)	(864)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	4650,3	3937

Примітки: д/в

Керівник

Портянко Сергій Федорович

Головний бухгалтер

Смажук Володимир Кузьмович

Дата(рік, місяць,
число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ

2018 | 01 | 01

00377785

1811000000

230

10.71

Підприємство

Приватне акціонерне товариство
"Новоград-Волинський хлібозавод" (Було
ПАТ "новоград-Волинський хлібозавод"
до 04.04.2018 р.)

Територія

Організаційно-
правова форма
господарування

Вид економічної
діяльності

Середня кількість
працівників

228

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Адреса

11700, Житомирська обл., м. Новоград-
Волинський вул. Героїв Майдану, 10

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)

за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2017 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	46	44	3
первісна вартість	1001	106	121	18
накопичена амортизація	1002	60	77	15
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	9991	13847	5783
первісна вартість	1011	19527	24328	10796
знос	1012	9536	10481	5013
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0

Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	18	18	18
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом І	1095	10055	13909	5804
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	1765	2273	1120
Виробничі запаси	1101	1754	2249	1107
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	11	23	13
Товари	1104	0	1	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1891	2990	1176
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0	0	0
з бюджетом	1135	61	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	61	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1081	833	82
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	2486	1993	350
Готівка	1166	0	0	0
Рахунки в банках	1167	2486	1993	350
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0

резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	4	6	25
Усього за розділом II	1195	7288	8095	2753
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	17343	22004	8557

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	775	775	775
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0	253
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	227	227	227
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	11516	14213	5079
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	12518	15215	6334
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	1495	1279	400
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0

інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	1495	1279	400
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	1317	2781	863
за розрахунками з бюджетом	1620	429	782	366
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	204	0
за розрахунками зі страхування	1625	144	208	142
за розрахунками з оплати праці	1630	553	798	317
за одержаними авансами	1635	26	38	64
за розрахунками з учасниками	1640	181	133	39
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	490	673	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	190	97	32
Усього за розділом III	1695	3330	5510	1823
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	17343	22004	8557

Примітки
Керівник
Головний бухгалтер

д/в
Портянко Сергій Федорович
Смажук Володимир Кузьмович

Дата(рік, місяць,
число)

КОДИ

2018 | 01 | 01

Підприємство

Приватне акціонерне товариство
"Новоград-Волинський хлібозавод" (Було
ПАТ "новоград-Волинський хлібозавод"
до 04.04.2018 р.)

за ЄДРПОУ

00377785

(найменування)

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 12 місяців 2017 р.****I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	67214	59560
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(43875)	(39882)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	23339	19678
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	617	462
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(4128)	(3291)
Витрати на збут	2150	(13059)	(10982)
Інші операційні витрати	2180	(2056)	(2228)

Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	4713	3639
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	172	187
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(84)	(2)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	4801	3824
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-864	-708
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	3937	3116
збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3937	3116

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	39028	36066
---------------------	------	-------	-------

Витрати на оплату праці	2505	17732	14557
Відрахування на соціальні заходи	2510	3700	3145
Амортизація	2515	1229	1137
Інші операційні витрати	2520	1429	1478
Разом	2550	63118	56383

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	3099832	3099832
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	3099832	3099832
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	1.2701	1.0052
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	1.2701	1.0052
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0.4000	0.5197

Примітки

Керівник

Головний бухгалтер

д/в

Портянко Сергій Федорович

Смажук Володимир Кузьмович

Дата(рік, місяць,
число)

КОДИ

2017 | 01 | 01

Підприємство
Публічне акціонерне товариство
"Новоград-Волинський хлібозавод"

за ЄДРПОУ

00377785

Територія

за КОАТУУ

1811000000

Організаційно-
правова форма
господарування

за КОПФГ

230

Вид економічної
діяльності

за КВЕД

10.71

Середня кількість
працівників

238

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Адреса
11700, Житомирська обл., м. Новоград-
Волинський вул. Героїв Майдану, 10

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)

за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2016 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	31	46	3
первісна вартість	1001	76	106	18
накопичена амортизація	1002	45	60	15
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	6877	9991	5783
первісна вартість	1011	15426	19527	10796
знос	1012	8549	9536	5013
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0

первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	18	18	18
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом І	1095	6926	10055	5804
ІІ. Оборотні активи				
Запаси	1100	2171	1765	1120
Виробничі запаси	1101	2156	1754	1107
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	15	11	13
Товари	1104	0	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1777	1891	1176
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0	0	0
з бюджетом	1135	0	61	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	61	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1390	1081	82
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	2072	2486	350
Готівка	1166	0	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0

інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	7	4	25
Усього за розділом II	1195	7417	7288	2753
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	14343	17343	8557

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	775	775	775
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0	253
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	227	227	227
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	10011	11516	5079
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	11013	12518	6334
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	1495	400
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0

Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	0	1495	400
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	471	1317	863
за розрахунками з бюджетом	1620	1144	429	366
за у тому числі з податку на прибуток	1621	499	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	309	144	142
за розрахунками з оплати праці	1630	560	553	317
за одержаними авансами	1635	40	26	64
за розрахунками з учасниками	1640	126	181	39
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	437	490	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	243	190	32
Усього за розділом III	1695	3330	3330	1823
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	14343	17343	8557

Примітки

Керівник

Головний бухгалтер

д/в

Портянко Сергій Федорович

Смажук Володимир Кузьмович

Дата(рік, місяць,
число)

КОДИ

2017 | 01 | 01

00377785

Підприємство

Публічне акціонерне товариство
"Новоград-Волинський хлібозавод"

за ЄДРПОУ

(найменування)

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 12 місяців 2016 р.****I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	59560	59668
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(39882)	(39662)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	19678	20006
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	462	786
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(3291)	(2859)
Витрати на збут	2150	(10982)	(10563)
Інші операційні витрати	2180	(2228)	(2415)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)

Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	3639	4955
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	187	65
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(2)	(98)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	3824	4922
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-708	-919
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	3116	4003
збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3116	4003

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	36066	36132
Витрати на оплату праці	2505	14557	12145
Відрахування на соціальні заходи	2510	3145	3809

Амортизація	2515	1137	1387
Інші операційні витрати	2520	1420	2026
Разом	2550	56325	55499

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	3099832	3099832
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	3099832	3099832
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	1.00522	1.29136
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	1.00522	1.29136
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0.52000	0.09382

Примітки

Керівник

Головний бухгалтер

д/в

Портянко Сергій Федорович

Смажук Володимир Кузьмович

Вертикальний та горизонтальний аналіз балансу ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» за 2016-2020 роки

Показник	Абсолютні величини, тис. грн.					Структура, %					Абсолютне відхилення, базисне, тис. грн.				Відхилення в структурі, базисне, %				Темпи зростання базисний, %			
	2016 (1)	2017 (2)	2018 (3)	2019 (4)	2020 (5)	1	2	3	4	5	2-1	3-1	4-1	5-1	2-1	3-1	4-1	5-1	2/1	3/1	4/1	5/1
Активи																						
I. Необоротні активи																						
Незавершені капітальні інвестиції	0	0	453	1515	127	-	-	1.8	5.1	0.4	-	453	1,515	127	-	1.8	5.1	0.4	n/a	n/a	n/a	n/a
Основні засоби:	10037	13891	15697	18116	21247	57.9	63.1	62.3	60.8	70.5	3,854	5,660	8,079	11,210	5.3	4.4	3.0	12.6	138	156	180	212
Довгострокові фінансові інвестиції	18	18	18	0	0	0.1	0.1	0.1	-	-	-	-	18	18	0.0	0.0	0.1	0.1	100	100	-	-
Інші необоротні активи	0	0	0	28	11	-	-	-	0.1	0.0	-	-	28	11	-	-	0.1	0.0	n/a	n/a	n/a	n/a
Усього за розділом I	10055	13909	16168	19659	21385	58.0	63.2	64.1	66.0	70.9	3,854	6,113	9,604	11,330	5.2	6.2	8.0	12.9	138	161	196	213
II. Оборотні активи																						
Запаси	1765	2273	2655	2848	3413	10.2	10.3	10.5	9.6	11.3	508	890	1,083	1,648	0.2	0.4	-	1.1	129	150	161	193
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1891	2990	3319	3557	2434	10.9	13.6	13.2	11.9	8.1	1,099	1,428	1,666	543	2.7	2.3	1.0	2.8	158	175	188	129
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	61	0	71	74	68	0.4	-	0.3	0.2	0.2	-	10	13	7	0.4	0.1	0.1	0.1	-	116	121	112
Інша поточна дебіторська заборгованість	1081	833	673	549	472	6.2	3.8	2.7	1.8	1.6	248	408	532	609	2.4	3.6	4.4	4.7	77	62	51	44
Гроші та їх еквіваленти	2486	1993	2279	3025	2299	14.3	9.1	9.0	10.2	7.6	493	207	539	187	5.3	5.3	4.2	6.7	80	92	122	92

Витрати майбутніх періодів	0	0	40	66	70	-	-	0.2	0.2	0.2	-	40	66	70	-	0.2	0.2	0.2	-	2	3	3	
Інші оборотні активи	4	6	5	4	18	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	2	1	0	14	0.0	-	-	0.0	0.0	150	125	110	438
Усього за розділом II	7288	8095	9041	10123	8774	42.0	36.8	35.9	34.0	29.1	807	1,753	2,835	1,486	5.2	6.2	8.0	12.9	111	124	139	120	
БАЛАНС	17343	22004	25209	29781.90	30158	100	100	100	100	100	4,661	7,866	12,439	12,815	-	-	-		127	145	172	174	
Пасиви																							
I. Власний капітал																							
Зареєстрований (пайовий) капітал	775	775	775	775	775	4.5	3.5	3.1	2.6	2.6	-	-	-	-	0.9	1.4	1.9	1.9	100	100	100	100	
Резервний капітал	227	227	227	227	227	1.3	1.0	0.9	0.8	0.8	-	-	-	-	0.3	0.4	0.5	0.5	100	100	100	100	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	11,516	14,213	17,289	20,879	22,027	66.4	64.6	68.6	70.1	74.0	2,697	5,773	9,363	10,511	1.8	2.2	3.7	7.6	123	150	181	191	
Усього за розділом I	12,518	15,215	18,291	21,881	23,029	72.2	69.1	72.6	73.5	77.3	2,697	5,773	9,363	10,511	3.0	0.4	1.3	5.1	122	146	175	184	
II. Довгострокові зобов’язання і забезпечення																							
Довгострокові кредити банків	1495	1279	0	0	0	8.6	5.8	-	-	-	216	1,495	1,495	1,495	2.8	8.6	8.6	8.6	86	-	-	-	
Усього за розділом II	1495	1279	0	0	0	8.6	5.8	-	-	-	216	1,495	1,495	1,495	2.8	8.6	8.6	8.6	86	-	-	-	
III. Поточні зобов’язання і забезпечення																							
Короткострокові кредити банків	0	0	428	650	0	-	-	1.7	2.2	-	-	428	650	-	-	1.7	2.2	-	n/a	n/a	n/a	n/a	
Поточна кредиторська заборгованість	2443	4569	5420	5563	5831	14.1	20.8	21.5	18.7	19.6	2,126	2,977	3,120	3,388	6.7	7.4	4.6	5.5	187	222	228	239	
Інші поточні зобов’язання	887	941	1070	1688	1299	5.1	4.3	4.2	5.7	4.4	54	183	801	412	0.8	0.9	0.6	0.8	106	121	190	146	
Усього за розділом III	3330	5510	6918	7901	7130	19.2	25.0	27.4	26.5	23.9	2,180	3,588	4,571	3,800	5.8	8.2	7.3	4.7	165	208	237	214	
БАЛАНС	17343	22004	25209	29782	30158	100	100	100	100	100	4,661	7,866	12,439	12,815	-	-	-	-	127	145	172	174	

Вертикальний та горизонтальний аналіз показників фінансових результатів ПрАТ «Новоград-Волинський хлібозавод» за 2016-2020 роки

Показник	Абсолютні величини, тис. грн.					Структура, %					Абсолютне відхилення, базисне, тис. грн.				Відхилення в структурі, базисне, %				Темпи зростання базисний, %			
	2016 (1)	2017 (2)	2018 (3)	2019 (4)	2020 (5)	1	2	3	4	5	2-1	3-1	4-1	5-1	2-1	3-1	4-1	5-1	2/1	3/1	4/1	5/1
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	59,560	67,214	81,334	91,417	86,729	98.9	98.8	98.9	98.4	99.1	7,654	21,774	31,857	27,169	-0.1	-0.0	-0.5	0.1	113	137	153	146
Інші операційні доходи	462	617	737	1,250	504	0.8	0.9	0.9	1.3	0.6	155	275	788	42	0.1	0.1	0.6	-0.2	134	160	271	109
Інші доходи	187	172	172	209	309	0.3	0.3	0.2	0.2	0.4	-15	-15	22	122	-0.1	-0.1	-0.1	0.0	92	92	112	165
Разом доходи	60,209	68,003	82,243	92,876	87,542	100	100	100	100	100	7,794	22,034	32,667	27,333	-	-	-	-	113	137	154	145
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	-39,882	-43,875	-51,876	-56,126	-54,327	70.7	69.4	67.7	64.9	64.8	-3,993	-11,994	-16,244	-14,445	-1.3	-3.0	-5.9	-5.9	110	130	141	136
Інші операційні витрати	-16,501	-19,243	-24,577	-30,168	-29,322	29.3	30.4	32.1	34.9	35.0	-2,742	-8,076	-13,667	-12,821	1.2	2.8	5.6	5.7	117	149	183	178
Інші витрати	-2	-84	-117	-219	-173	0.0	0.1	0.2	0.3	0.2	-82	-115	-217	-171	0.1	0.1	0.2	0.2	4,200	5,865	10,960	8,635
Разом витрати	-56,385	-63,202	-76,570	-86,512	-83,821	100	100	100	100	100	-6,817	-20,185	-30,127	-27,436	-	-	-	-	112	136	153	149
Фінансовий результат до оподаткування	3,824	4,801	5,673	6,364	3,720	-	-	-	-	-	977	1,849	2,540	-104	-	-	-	-	126	148	166	97
Податок на прибуток	-708	-864	-1,022	-1,193	-679	-	-	-	-	-	-156	-314	-485	-29	-	-	-	-	122	144	168	96
Чистий прибуток (збиток)	3,116	3,937	4,650	5,171	3,041	-	-	-	-	-	821	1,534	2,055	-75	-	-	-	-	126	149	166	98